

НАША ДОРОГА

NASHA

DOROHA

літо/summer 1/2001



читайте • inside ...

- Листи
- Tell Me A Story
- МАМИ ~ CHILDREN
- Моя духовність
- Depression
- From the President
- Українські жінки
- Від Моря до Моря
- Profiles



Наша Дорога

XXXI - 1/2001

Nasha Doroha

Квартальний журнал Ліги Українських
Католицьких Жінок Канади

Quarterly publication of the Ukrainian Catholic
Women's League of Canada

La Journal de la Ligue des Femmes
Catholiques Ukrainiennes du Canada

National Executive mailing address:
Jayne Paluck, President
95 Laval Drive, Regina, SK S4V 0H3

We welcome letters and contributions.
Вітаємо співучасть. Просимо пересилати
дописи, листи до редакції. Please send to:

РЕДАКТОР/EDITOR

Оксана Башук Гепбурн
Oksana Bashuk Hepburn
1360 Ch. Aylmer Road
Aylmer, P.Q. J9H 5E1
tel: 819.771.0723; fax: 819.775.9488
khepburn@fox.nstn.ca

Інформації до Календаря ЛУКЖК, знімки
та інші технічні матеріали/UCWLC Calendar
and photographs, please send to:

ТЕХНІЧНА ОБРОБКА/TECHNICAL PRODUCTION

Савеля А. Баран • Sylvia A. Baran
67 Bain Crescent
Saskatoon, SK S7K 6G3
tel: 306.242.9881; fax: 306.242.6364
bsnm@sk.sympatico.ca

УКРАЇНОМОВНИЙ КОРЕКТОР/ UKRAINIAN LANGUAGE PROOFREADER

Люба Андріїва • Luba Andriyiv

Висловлені погляди не конечно відповідають
Редакції. Матеріали не повертаються, за
винятком зазначених. Opinions of authors are
not necessarily those of the Editorial Board.
Material will be returned only if specified.

Copyright © UCWLC. All rights reserved.

Canadian Publications Mail Product
Registration 2378

* * * * *

Передплата включена в членській вкладці,
або \$20 річно. Subscription included in
membership fee or \$20 annually. GST included.

Верхня обкладинка/Front cover

Ніна Колчина-Бунь. Жіночий костюм кінця XIX ст.
Львівщина. Професійна Гільдія Кіноакторів
України *Чарівна Україна* Календар, 1995

Nina Kolchina-Boun. Woman's costume late XIX
century. Lviv region. Professional Guild of Movie
Actors of Ukraine *Enchanting Ukraine* calendar.

Задня обкладинка/Back cover

That Which Conceals and Reveals by Lidia Bodnok-
Balahutrak, from the CD cover **ЛІТУРГІЯ 2000**
LITURGY ©Roman Hurko



Plenary Meeting, National Executive, Saskatoon, SK - May 2000

front, L to R: Nadia Dusanowsky, Shirley Lisowski, Josephine Vantour, Jayne Paluck, Rev. Methodius Kushko, Maria Komarnycky, Anne Buchko, Gloria Leniuk, Elizabeth Hnylycia; *second row, L to R:* Tamara Woloschuk, Katherine Huculak, Alice Derow, Vera Olenick, Elizabeth Gabruch, Joanna Mazyn, Maria Pastuszenko, Joan Kostiuik, Jennie Franko; *third row, L to R:* Emelia Panamaroff, Mary Necyk, Angeline Chursch, Marie Wilson, Theresa Zaretski, Oristeen Kulyk, Sandra Fedoruk, Deborah Nahachewsky; *missing:* Anne Churney, Geraldine Koban, Margaret Martinuk



Країнова Управа ЛУКЖК ~ 1998-2001 ~ UCWLC National Executive

Духовний Дорадник Всеч. о. М.Кушко, ЧНІ

Голова Євгенія Палюк

Колишня Голова Марія Комарницька

Заступниця Голови Анна Бучко

Протоколярна Секретарка Іванка Мазин

Кореспонденційна Марія Вилсон

Касирка Петруся Дець

Вибрана Голова Ширлі Лісовська

Заступниці Голови Епархії Йосифина

Вантур/Галина Сірман, Єлисавета

Гнилиця, Славка Ленюк, Надя

Дусановська, Ширлі Лісовська

Архів Олеся Дерів

Харитативна Анна Приступа, Рома

Новаковська

Статут Тамара Волощук, Анастасія

Олексюк, Марія Пастушенко,

Катерина Гуцуляк, Орися Кулик,

Тамара Волощук, Марія Томчишин/
Тереса Зарецька

Культурно/Освітня Емілія Панамаров,

Марія Головачук

Інвентаризаційна: Анна Черні

Законодавство Марія Несик

Організаційна Славка Ленюк, Геня Франко

Преса Єлисавета Габрух, Александра

Федорук

Суспільний Розвиток Віра Олійник

Духовний Розвиток Дебора Нагачевська,

Йоанна Костюк

Контрольна Комісія Ангелина Хрущ,

Джералдін Кобан, Маргарета

Мартинюк

Представниця до СКУ Дарія Гошуляк

Spiritual Advisor Rev. M. Kushko, CSsR

President Jayne Paluck

Past President Maria Komarnycky

1st Vice President Anne Buchko

Recording Secretary Joanna Mazyn

Corresponding Secretary Marie Wilson

Treasurer Patrice Detz

President Elect Shirley Lisowski

Eparchial Presidents Josephine Vantour/
Helen Sirman, Elizabeth Hnylycia,

Gloria Leniuk, Nadia Dusanowsky,

Shirley Lisowski

Archives Alice Derow

Charitable Anna Prystupa, Roma
Nowakowski

Constitution Tamara Woloschuk, Anastasia

Oleksiuk, Maria Pastuszenko,

Katherine Huculak, Oristeen Kulyk,

Tamara Woloschuk, Mary
Tomchyshyn/Theresa Zaretski

Culture/Education Emelia Panamaroff, Mary
Holowachuk

Inventory Anne Churney

Legislation Mary Necyk

Organizational Gloria Leniuk, Jennie Franko

Press Elizabeth Gabruch, Sandra Fedoruk

Social Issues Vera Olenick

Spiritual Development Deborah
Nahachewsky, Joan Kostiuik

Auditors Angeline Chrusch, Geraldine
Koban, Margaret Martinuk

WCU Representative Daria Goshulak

Зміст ✧ Contents

- 4 Листи ✧ Letters**
Поздоровлення • Greetings

ГОСТИННІ СТАТТІ ✧ SPECIAL FEATURES

- 5 "Tell me a Story" Marsha Forchuk Skrypuch**
The need to tell our Ukrainian story in Canada by us, for us and for history
- 7 "Про Духовні Справи" о. д-р. Андрій Чировський**
... розглядає, що саме це є
- 8 "Depression in Women" Olya Henry**
What it is and what to do about it
- 10 Жіноча Ніжність, Сила і Краса Марія Щербак**
Про українських жінок очима українки
- 12 Мами і діти ✧ Mothers and children**
Три матері; 24 дітей

... spirituality
matters ...

ОРГАНІЗАЦІЙНІ СПРАВИ ✧ ORGANIZATIONAL ITEMS

- 15 Календар ЛУКЖК**
UCWLC calendar for the next six months
- 16 Profiles**
Meet June Dutka, Monica Kuc, and Katherine Harapniuk
- 17 Mary Дума Jayne Paluck**
Founder and first president of the UCWLC
- 19 Від Моря до Моря ✧ From Sea to Sea**
Як ми працюємо
- 23 Поміч Україні ✧ Aid to Ukraine**
Helping in a time of crisis
- 24 Вічна Пам'ять ✧ Eternal Peace**
- 26 From the National President Jayne Paluck**
Thoughts on the past and future of UCWLC

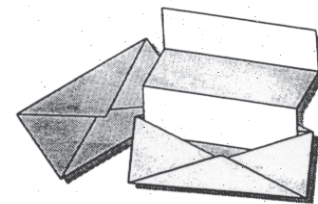
Planning: a must
for organizations

Те що є і було

НА КІНЕЦЬ ✧ CLOSING FEATURES

- 27 Шлюб і Весілля о. Богдан Лукій**
Values placed on different aspects of the "BIG" day
- 29 Кухарські скарби ✧ Culinary treasures Martha Lyshak**
Old favourites with 2001 uumph!
- 30 Культура і Розвага ✧ Culture and Entertainment**
What's new, old but good, interesting or highly recommended
- 31 Олександра Екстер д-р Мирослав Шкандрій**
... познайомлює з провідною фігурою світового мистецтва з Києва
- 33 Важні Справи ✧ Issues and Opinions Оксана Башук Гелбурн**
Перегляд справ, які торкають нас
- 34 Останнє слово ✧ Last word Oksana Bashuk Hepburn**

Листи . . . Letters



Dear Editors, Executives and Members,

Насамперед, складаю щиру і сердечну подяку та признання Пані Вірі Бучиньскі за довголітню посвяту та працю як Редактор "Нашої Дороги". Нехай Господь Бог щедро винагородить за труд і старання.

At the same time let me welcome the new Editor Oksana Bashuk Hepburn and Technical Director Sylvia Baran. I hope and pray that Nasha Doroha continues to strengthen communication and acts as a means of unification and growth in faith of all members of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada. May God bless and prosper all you do.

With every good wish and my Archbishopal blessing, I remain,
Sincerely yours,

**+ Michael Bzdel, C.Ss.R.,
Archbishop Metropolitan,
Архиепископ Митрополит**

Слава Ісусу Христу!

Вістка про відновлення цінного видання Ліги Українських Католицьких Жінок Канади, "Наша Дорога", це справді "добра новина" не тільки для Ваших членкинь, але й для цілої нашої Церкви й української спільноти в Канаді й поза нею.

Я поділяю Ваше захоплення й ентузіазм, яким Ви беретеся до цього діла, та нетерпеливо очікую появи нового числа в місяці травні, що є традиційно місяць ЛУКЖК.

Ваш журнал вже має свою історію. Тимчасова перерва у його виданні спричинить більше цінення його тепер. Як в минулому, так і тепер він буде зв'язком між Вашими членкинями по нашій розлогій країні, та живим джерелом інформації, повчання й розваги для всіх його читачів.

Хай Ваша небесна покровителька, Пресвята

Богордиця, своїм заступництвом вимолює Вам Божого благословення, на Ваш добрий почин.

Брат у Господі,

**+ Корнелій Пасічний, ЧСВВ
Єпарх Торонта й Східної Канади**

Шановна п-ні Голово,

Довідався, що Екзекутива ЛУКЖК перевіряє видання свого журналу "Наша Дорога", бажаю найкращих успіхів редакції і читачам. Свідомо нам, що в наших часах родинне життя, під аспектом християнської моральної етики, є загроженем, тому Ваш журнал є конечно потрібним, щоби спрямовувати наші родини в праведні сторони.

Засилаю своє Архирейське Благословення
+ Василій Філевич, Епископ

With the publication of your revised journal Nasha Doroha I want to congratulate those involved and wish them every success in their noble endeavour. Since family life, in our present times, is threatened in its moral aspect, it is necessary that such a publication provide guidance in accord with Christian ethics. May God bless the editorial staff and all it's readers.

+ Bishop Basil Filevich, Bishop Emeritus, Eparchy of Saskatoon

Вельмишановна пані Голово та Хвальна Управо,

Радіємо вісткою, що журнал "Наша Дорога" буде знову приходити.

Відновлений журнал буде Вас вести, так як і дотепер, "Вашою дорогою" до дальшої праці для добра нашої церкви, нашої громади, України.

Тож хай і надалі "Наша Дорога",

крім інших вартісних матеріалів, поміщує цікаві та актуальні вістки з діяльності Ваших відділів, і тим самим стане історичним джерелом активності ЛУКЖК для грядущих поколінь.

Хай Господь Бог благословить Вас в цій нелегкій, але корисній праці.

**Оксана Соколик Іванна Кушпета
Голова СФУЖО Секретар**

The Archeparchy of Winnipeg is pleased to know that Nasha Doroha is being published again. We extend our heartiest congratulations to the Editor, Oksana Bashuk Hepburn and Technical Production Editor, Sylvia Baran and wish them all the best in their new endeavour.

**Shirley Lisowsky, President
UCWLC Archeparchy of Winnipeg**

Пані Оксано!

Вітаємо Вас на посту редактора журналу "Наша Дорога". Нам особливо приємно бачити Вас на цьому відповідальному посту, тому що Ви є членкою ЛУКЖК нашої Єпархії.

З нетерпінням чекаємо на появу першого числа і висловлюємо нашу готовність Вам допомагати у цьому нелегкому завданні. Бажаємо багато успіху у праці для добра і росту нашої організації.

Щастя Вам Боже!

З пошаною, За Єпархіяльну Управу:

**Надя Дусановська
Голова**

**Христина Татарська
Секретар**

Вітаємо листи. Your letters are most welcome. Please send to khepburn@fox.nstn.ca or fax 819-775-9488

Tell me a story

Marsha Forchuk Skrypuch



I hungered for Ukrainian stories when I was a child. I lived in Ontario, but my Ukrainian grandparents lived in Alberta. When they came to visit, Baba would tell us stories about being a young bride on the prairies. Dido told stories too. I knew that he had escaped from the old country just as he was being conscripted into the enemy's army. He also talked of being imprisoned unjustly in Canada.

By the time I was twelve, both Baba and Dido had died, and their stories died with them.

I would ask my father to tell me everything he remembered from his childhood. He would tell me of walking to school barefoot, carrying a lunch of lard on bread. He told me of trying to make a pair of Ukrainian dancing boots out of tar paper.

I longed for more stories. So I went to our local library in search of stories about Ukrainians. There were a couple of dry history books, but no stories. I went to the book store. There I found a couple more history books. Academic texts, but no stories.

So I read other stories. On the rare occasion that I encountered a Ukrainian character, I was filled with shame. Why, I wondered, were Ukrainians the

oafs, the rednecks, the janitors, and the bullies? The Ukrainians I knew were none of these things. Is this what happened, I wondered, when the storytelling is left to others?

Where were all the Ukrainian storytellers?

It was then that I looked into some of those dry history texts.

I learned that Stalin purged the Ukrainian poets, novelists, dramatists, journalists, minstrels, artists, and musicians. And by killing these people, Stalin silenced our stories.

It was then that I decided to write what I couldn't find to read. For my first book, *Silver Threads*, I delved into the true circumstances of why my

grandfather came to Canada. The first thing I did was tape an interview with my father. I got him to tell me everything his father had told him about coming to Canada and what and who he left behind. Then I cracked open library books and archival documents. I wondered what Dido's village looked like in Bukovyna? What did he wear? What might he have brought with him in his luggage to

He also talked of being imprisoned unjustly in Canada. By the time I was twelve, both Baba and Dido had died, and their stories died with them.

Canada? Where did he land, and how long did it take him to get to his homestead on the prairies? How did he survive his first winter? What were the circumstances of his unfair imprisonment in Canada? In the

course of answering these questions, I pieced together a small history. I wove this tiny flake of history together with an old Ukrainian folk tale. The result was a

story that allowed the reader to step into the shoes of Anna and Ivan. After writing this story, I realized that it was more than just a story about my own grandfather. It was the first work of fiction to deal with the internment of Ukrainians in Canada. It is now in libraries across country, and it is taught in schools in every province. Perhaps the story of faithful Anna and brave Ivan will replace those images of janitors and oafs.

The history I longed to tell was of the Famine. Every Ukrainian knows of this horrific tragedy, but who else knows? Or cares? And how can you step into the shoes of seven million dead? How do you communicate such an unspeakable tragedy

A story, by definition, has to have a satisfying ending. Good must triumph.

while preserving dignity and respect for the victims?

A story, by definition, has to have a satisfying ending. Good must triumph.

I read everything I could find about the Famine. I read survivor narratives and academic texts and then I would put the books back on the shelves and cry myself to sleep.

For relief, I read folk tales. One day I happened upon a Ukrainian folk tale that gave me an idea of how to approach the Famine in a story. For five years, I polished and crafted a tiny tale about a girl named Marusia in the village of Zhitya. She foils the Dictator and saves one village in a way that could only happen in a folk tale, yet her triumph is a symbolic triumph for us all. This one small story sheds light on the fact of the Famine in a way that a whole truckload of text books can't.

Every grandparent has stories to tell. And every child is hungry for stories. How can you preserve your stories? There are several things that I can suggest:

First, don't vow to write your stories down "some day", because you'll never get around to it. Instead, go to Staples or Business Depot today, and buy yourself a small hand-held tape recorder and plenty of cassette tapes. Turn it on, and let your mind wander.

Think about the turning points in your life and just start talking. Don't worry if what you remember is in a jumble. Just talk.

What is your first memory? Can you remember your first bedroom or bed? Your favourite food as a child? What was your favourite game? Do you

remember the first day of school? How did you get there? What did the school look like? Who was your teacher? What did she look like? Did you sit at a desk or at a table?

If you have a friend who grew up at the same time that you did, invite her over for tea. Turn the tape recorder on and talk about your memories together. Sometimes a friend's memory will trigger your own.

You will find that once you start consciously remembering your earliest childhood, other memories will also flood in. Some will be happy and some will be sad. Try to keep in mind the major turning points: the first day of school, finishing school, marriage, births, deaths, war, immigration. Instead of thinking in generalities, try to think about specific things. For example, when you came to Canada, what did you pack in your suitcase? What did you wear? What did you leave behind? If you came over on a ship, where did you sleep? What did it smell like? Who else was there?

As you make each of the tapes, label them, then put them away in a safe place and they will become your memory.

The next thing to do is to share these stories with your family. When you look into your daughter's eyes, think back to when you were her age. What were you like then? What differences are there between the challenges your daughter has now, and what you had to deal with when you were her age? Think about these things, then

share them with your daughter.

When you look into your grandson's eyes, think back to when you were his age. What were you like then? What are the differences between the challenges your grandson has now, and what you had to deal with when you were his age? Now share your stories with your grandson.

Every grandparent has stories to tell. And every child is hungry for stories.

Remember that storytelling goes two ways. Listen to your children and grandchildren when they tell you about their lives. Their challenges and remembrances are part of the fabric of your family story and history.

Once you've taped your stories and shared them with friends and family, consider writing them down. Encourage your children and grandchildren to write their stories too.

One step at a time is all it takes. We will develop a fabric of Ukrainian stories in Canada. And these will be the ones we tell about ourselves. The ugly stereotypes will gradually be replaced with true characters who are heroic and smart and generous and caring and triumphant. ♪

© Marsha Forchuk Skrypuch 2001, all rights reserved, is an author of four children's books. The latest, Enough is a folktale picture book set during the Ukrainian Famine. Illustrated by Michael Martchenko, published by Fitzhenry & Whiteside Canada.



Про Духовні Справи

A series on spiritual matters written alternately in Ukrainian and English

о. д-р Андрій Чировський



Багато сьогодні чуємо про духовне життя і духовність. Часом боюся, що люди торгують тим словом, несвідомі того, що воно може так багато або і так мало означати.

Часом дехто скаже: "Треба нам застановитися над питаннями духовности — наприклад, уживання української мови." Це дещо заскакує, бо мова є щось нейтрального. Згадаймо, що українською мовою можемо висловити всю красу Божої любови (оскільки яка-небудь мова може щось Божого висловити), але ж та сама мова (як і всі інші) може висловити ненависть, злобу, все брудне і огидне. Я б волів затримати слова "духовне", "духовність" для чогось більш взнеслого, для чогось ближчого до Бога. Коли слово "духовність" має якийсь відношення до Духа Святого, то зрозуміло, про що мова. А коли хтось вживає "духовну" термінологію для інших речей, то я не знаю, чи є між нами спільна мова. Англійський письменник Д. К. Честертон писав, що трагедією людського роду не є те, що ми завжди вибираємо найгірше. Радше, нашою трагедією є те, що ми зачасто не вибираємо найкраще, а вибираємо щось тільки добре,

коли можна було б вибрати найліпше.

Чи є зле говорити про мову, культуру, музику, народні звичаї як про "духовність"? Ні, але постановім собі, що ми, християни, хочемо відродити те християнське, що з нашої культури прямо забрали безбожні большевики, то ми маємо особливий обов'язок висловлюватися про все духовне в найвищому значенні — як про те, що лучить нас зі Святим Духом.

Святий Дух — найбільш таємнича особа із трьох постатей Святої Тройці. Коли сказати "Отець" чи "Син", то ми маємо якийсь поняття про це, бо нав'язуємо аналогічно до батьків чи синів, яких знаємо — людей. Хоч не повинно воно бути так. Дехто міг мати батька алкоголіка або надто нервового й через це ні одна людина не може молитися до Бога Отця, бо їхній земський отець — тато — не був прикладом безкомпромісової, без застережень любови. А тим саме є Бог Отець. Людські батьки є тільки слабеньким

відблиском того, чим є Бог Отець.

А Дух Святий — той, що ми його помочі вживаємо при початку кожного доброго діла, кожної спільної молитви, коли співаємо молитву до Святого Духа "Царю небесний" — хто це такий? Дехто може думати, що це якась космічна сила добра чи щось подібного. Але це не "якась сила". Святий Дух — це "хтось", а не "щось". Це третя особа Святої Тройці. Чим відрізняється Святий Дух від Бога Сина? По-перше, Бог

Син вічно від Бога Отця "родиться", а Святий Дух вічно від Бога Отця "походить" або "ісходить". Це об'явлені нам доктрини зі Святого Письма. Яка різниця між

"вічним родженням" і "вічним ісходженням"? Святий Григорій Богослов, один з найбільших мислителів Христової Церкви, казав: "Яка є різниця — не знаємо. Знаємо тільки, що є різниця."

Є друга різниця. Бог Син

Духовні... продовження на ст. 8

Святий Дух залишається дуже незаним і незрозумілим.

A series on physical and mental health with a focus on women



Olya Henry

DEPRESSION IN WOMEN

Each of us feels blue or depressed at certain times. These feelings of sadness, frustration, or discouragement are normal, especially during difficult times. However, as circumstances change or we adapt to them, our mood improves and we resume our previous level of functioning. This is Secondary depression. It is secondary to a physical illness, loss of a loved one, or some other traumatic event, even retirement or children leaving home. For immigrants, like any Ukrainian

who has come to Canada, there may follow a secondary depression related to loss of identity, status, loss of family and community ties. Sometimes this spills over to the next generation. Those who abuse alcohol or other mood altering substances, including prescribed medication, can also experience a secondary depression.

People with severe symptoms, lasting for more than two weeks, with significant social or work problems, may be suffering from Clinical or

Primary Depression as it does not seem to be related to a specific event or trigger. According to the Canadian Mental Health Association, one

in six women and one in 10 men can expect to develop Clinical Depression during their lifetime. For many women, the illness can start in adolescence, coinciding with hormonal changes.

However, the illness may go undetected because the symptoms of moodiness, irritability, and

For immigrants, like any Ukrainian who has come to Canada, there may follow a secondary depression related to loss of identity, status, loss of family and community ties.

Духовні... продовження із ст. 7

воплотився — став людиною, не покидаючи божества. А Святий Дух ніколи не воплотився, не прийняв тіла. Святий Дух явився під видом вогненних язиків, вітру і йорданського голуба. Але це тільки види — це не воплощення.

Святий Дух залишається дуже незнаним і незрозумілим. Та все ж таки знаємо, що якщо є щось доброго чи істинного чи повного любови

— то там є Святий Дух.

Взиваймо цього незрозумілого нам члена Пресвятої Тройці, щоб цей журнал і статті в ньому були духовними діями, щоб Святий Дух давав нам силу й мудрість передавати свою віру й свою спадщину своїм дітям і внукам. Молімся, щоб Святий Дух, який всюди є й все наповняє, скарб дібр і податель життя, попровадив нами у нашій спільній праці в журналі, який вказує нам на спільну "Нашу Дорогу".

о. д-р Андрій Чирівський є професором Катедри Східнохристиянської Теології та Духовності ім. Петра і Дорис Куль; основником і директором Інституту Східнохристиянських Наук ім. Митр. Андрея Шептицького, який провадить акредитованими програмами від однорічного диплому до бакалавреату, магістерки й докторату зі східнохристиянської традиції в Канаді, США, і Україні. За дальшими інформаціями шукайте на інтернеті: <http://www.ustpaul.ca/sheptytsky.htm> або пишiть: sheptytsky@ustpaul.uottawa.ca. факс: (613)782-3026. Тел: (613)236-1393 ext. 2332. Sheptytsky Institute, Saint Paul University, 223 Main Street, Ottawa, ON K1S 1C4

distancing from others, may resemble typical teenage behaviours. Depression often coincides with the hormonal changes accompanying pregnancy, childbirth, and menopause. It may also strike late in life, and its symptoms - including memory impairment, slowed speech, and slowed movement - may be mistaken for those of senility, stroke, or other illness.

A common myth is that depression affects only those who can't manage life's ups and downs due to some personal weakness, lack of faith, or failure of willpower. This is untrue. Clinical Depression is a medical illness not unlike diabetes or high blood pressure. There is a chemical imbalance in the brain, involving the neurotransmitters, which are the substances which allow brain cells to communicate with each other and which regulate mood, thoughts, and emotions. This chemical imbalance can lead to physical symptoms such as appetite and sleep changes, slowing of movement and thought processes, and mood changes. Women suffering from Clinical Depression usually feel worthless, hopeless about the future, and may have suicidal thoughts. Fear, anxiety, even panic attacks may accompany the depression; often there is a sense of shame and failure. Clinical Depression can be hereditary and may recur several times in a woman's life. Left untreated, it may last for years creating havoc in the life of the woman as well as those close to her.

What can be done? Women

A common myth is that depression affects only those who can't manage life's ups and downs due to some personal weakness, lack of faith, or failure of willpower.


experiencing depression secondary to life events or loss need support and perhaps counselling to help them better understand what is happening and to make lifestyle changes to improve overall health. Herbal remedies can help to elevate mood, promote sleep and even improve symptoms of menopause for some women, but should be used under the supervision of a health care provider. Women experiencing a loss should be allowed to grieve, a normal process that should be allowed to run its course in order for healing to take place. It should not be altered by medication or alcohol.

For women experiencing Clinical Depression, the use of antidepressant medication, prescribed by a physician, may be necessary to correct the chemical imbalance.

Antidepressants that are currently prescribed do not lead to dependence or addiction and can be an effective treatment. Medication gets basic functions like sleep, energy, appetite and concentration under control making it easier to address psychological aspects of the situation. Counselling and psychotherapy, if necessary, can then be introduced. Generally, antidepressant medication is taken daily for several months and then gradually discontinued.

If you or a loved one is suffering from symptoms of depression, go to see a physician to investigate for physical illness or other causes. If a diagnosis of Clinical Depression is made, and medication is prescribed, you may

want to read current literature or speak to someone who has recovered from the illness.

Many advances have been made in our understanding and treatment of depression. It is an illness or disorder with hereditary, environmental, and psychological components, as are other illnesses and there should be no stigma or judgement attached to people suffering from it. Many women have benefitted from a combination of medication and counselling - with Clinical Depression, one is not effective without the other. Research into the causes of Clinical Depression and its treatment continues. In the mean time, effective treatment is available and offers much hope for recovery. 

Olya Henry is a Clinical Nurse Educator, Addictions and Mental Health, Royal Ottawa Hospital and has worked as an exchange consultant in Lviv. She is the Past President UCWLC St. John the Baptist in Ottawa, and an active member of numerous Ukrainian Canadian organizations.

The Little Morning Prayer

Dear Lord,

So far today, God,
I have done alright.
I haven't gossiped,
Lost my temper, been greedy,
Grumpy, nasty, selfish,
Or overindulged.
I'm very thankful for that.

But, in a few minutes, God,
I'm going to get out of bed.
And, from then on
I'm going to need a lot
more help. Amen.

Anonymous



An examination of women and their world as seen by women from Ukraine

Марія Щербак



Жіноча ніжність, сила і краса

Чарівні жінки – від новонародженої манюні до старенької бабусі - складають в Україні 56%. І хоча за статистикою народжується приблизно однакова кількість хлопчиків і дівчаток, жінки, як слабка стать, мабуть, більш витривалі, живуть довше, ніж чоловіки, хоча не так довго, як жінки у високорозвинених країнах - таких як Канада, наприклад.

Кажуть, що чоловіки більш чутливі до стресів, важче працюють, більше вживають алкоголю, частіше курять, і взагалі - менше витривалі.

Треба сказати, що українські чоловіки дуже піклуються про жінок, оберігають їх - і може тому

так мало жінок займають високі державні посади. В Уряді України - одна. Дуже короткий час було дві жінки, але одну з них звільнили і її місце, звичайно ж, зайняв чоловік. На 87 дипломатичних представництв України за кордоном – одна жінка працює на посаді посла в Ватикані.

Не набагато краще виглядають справи у Верховній Раді - на 450 депутатів аж 37 жінок! Ух! Як же нас оберігають чоловіки! І як були здивовані наші чоловіки, коли в 1997 році, відвідуючи Міністерство закордонних справ Мексики, вони виявили, що не тільки Міністр закордонних справ Мексики - чарівна жінка, пані Росаріо Грін, - але і більшість начальників департаментів в цьому Міністерстві - жінки.

Мабуть в Україні не так легко подолати стародавні слов'янські традиції, коли жінці відводилась роль берегині родинного вогнища.

А може це і краще, бо крізь тяжкі випробування, що випали на долю України в ХХ столітті - голодомори, війни, братовбивства - тендітна жінка була тим стрижнем, навколо якого гуртувалася вся родина. Вона здобувала хліб повсякденний для всієї родини, піклувалася про дітей, плекала батьківську мову, рідну віру, народні традиції, передавала їх своїм дітям, онукам. Тепло та затишок в сім'ї залежав і залежить від жінки. Вона є серцем і душею сім'ї. Вона підтримує морально й фізично чоловіка, співчуває і співпереживає разом з ним, коли йому погано. І при всьому тому - ще й працює, бо тих грошей, які заробляє чоловік, не вистачає на потреби сім'ї.

І коли жінка встигає все це зробити ?

Тут нерідко на допомогу приходиться друга жінка: мати, свекруха, одним словом -

бабуся. Більшість дітей в Україні виросло завдяки турботам бабусь. Як добре, коли є бабуся, яка живе в сім'ї або приходить туди. Вона теплим обідом зустрічає дітей, які повертаються зі школи, перша вислуховує всі шкільні новини, розповідає онукам історії своєї молодості, які, фактично, є справжньою живою історією України. Бабуся в Україні допомагає дітям і внукам у всьому, скільки вистачить здоров'я і сил, а інколи, коли Бог дозволить - ще й ростить правнуків.

В Україні ще зберігається стародавній традиційний тип родини. У нас немає такої кількості комфортних будинків для старших людей, які існують в Канаді чи США. Будинків, схожих на будинок в Місісазі, яким керує пані Євгенія Пастернак - де літні

люди живуть разом, мають свої розваги, свої інтереси, свої заняття. У нас немає (може, невдовзі з'являться?) університетських курсів для людей "третього віку" - після 55-60 років, де старші люди могли б навчатися, поповнювати свою освіту. І

Вона здобувала хліб повсякденний для всієї родини, піклувалася про дітей, плакала батьківську мову, рідну віру, народні традиції, передавала їх своїм дітям, онукам.

тому як одна з форм, щоб хоч якось стати корисним, щось робити, не залишатися самотнім і нікому не потрібним - це допомога сім'ї.

В Україні існує все ще велика різниця між міськими і сільськими жінками. Якщо міські жінки старшого віку вже стають схожими на своїх канадських чи американських посестер, - дбають про зовнішній вигляд, сучасний одяг - то сільські жінки, на вік яких прийшлися роки повоєнних злиднів й тяжкої кріпацької праці в колгоспах,

старіють швидше, виглядають гірше: важка фізична праця, погане медичне обслуговування та ряд інших факторів відіграють свою негативну роль. Буває, що важко визначити вік сільської жінки - їй 45 чи вже 60 років?

Дуже хочеться, щоб життя частіше посміхалося нашим жінкам, полегшило їхню долю, щоб їм не довелося так виснажливо працювати, як сьогодні. Щоб слова чудової пісні "вийди, кохана, працюю зморена хоч на хвилиночку в гай" для наших дочок і внучок залишалися лише словами, а не суворою реальністю.

Хочеться, щоб чоловіки частіше дарували квіти жінкам, щоб жінки частіше усміхалися, щоб розквітали жіноча ніжність, сила і краса українських дівчат, матерів і бабусь.

Марія Щербак, дружина Посла України в Канаді, закінчила Київський Державний Університет. За фахом біохімік, має двоє дітей та двоє онуків.



TWENTIETH CONGRESS

of the

Ukrainian Catholic Women's League of Canada

and the

Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada

July 5 - 8, 2001, Regina, Saskatchewan



"Respecting Our Past, Shaping Our Future"

In 1932, a group of visionary Saskatchewan Pioneers saw the need to formally organize the Ukrainian Catholic Men and Women ... and so began UCBC and shortly thereafter UCWLC

COME HOME TO SASKATCHEWAN!

For more information please contact your Eparchial President

МАМИ і ДІТИ

o
t
h
e
r
s
&
c
h
i
l
d
r
e
n

Bringing up children is an ultimate contribution to humanity. An interview with three exceptional mothers, with 24 children among them, who share how they spend their days, focus on important things, and cope

Віра Олійник, Леся Крип'якевич, Оксана Башук Гепбурн (частинний переклад Віра Гненний)

Телефоную до Віри Олійник в Саскатуні. Питаю, чи добрий час на розмову. "Мій батько щойно мав стряс мозку," відповідає мама 8-меро дітей. Пропоную більш відповідний час. "У нас тяжко знайти найкращий час на розмови. Ми все в русі."

В день весілля Олійників вуйко запитав, скільки дітей плянують мати. Адріян, Віри новопридбаний чоловік, відразу відповів, "Одну дитину більше, ніж мій Тато," в якого було семеро. "Ми засміялись, не уявляючи, що це пророцтво таки здійсниться," дивується Віра.

"Яке число дітей буде в нашій родині? Ми цього питання ніколи серйозно не дискутували; справа не доречна. Важніше: Яка

Божа воля у нашому подружжю?"

Віри день розпочинається в 6-тій рано, коли встає годувати 15 місячного Данейла, який має Downs Syndrome. Тоді треба приготувати сніданок та 5-6 обідів. В осмії, троє вже на автобусі до двомовної українсько-англійської школи св. Гореттої, до гай-скул, а двоє на університет. "Тоді я роблю порядки, опікуюся маленькими і приготвую вечерю на 10 осіб." По вечері "мами таксівка" розвозить по зайняттях: понеділок хор та спорт, вівторок українські танці та спорт, середа має бути для неї, але вже більше ніж рік такого немає, четвер знову танці, бо іде підготовка на концерт, п'ятниця УКЮ. В суботу Віра іде сама до церкви та на закупи.

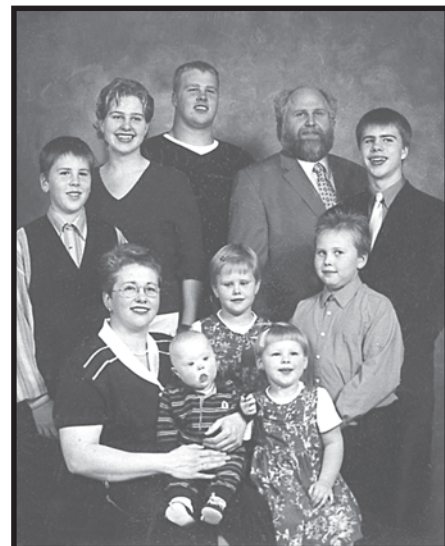
"Мої діти дарують мені нагоду на щоденну науку, якої в "звичайній" школі неможливо надбати" – Віра каже – "Вони навчають про Бога, Його величність, Його творчість.

Мене Бог поблагословив родичами, які мене приготували до мого родинно-життєвого змагу своїм героїчним

Мами таксівка... "Понеділок хор та спорт, вівторок українські танці та спорт, середа має бути для неї, але вже більше ніж рік такого немає, четвер знову танці, бо іде підготовка на концерт, п'ятниця УКЮ"

прикладом. Моя мама Олена віддала своє життя в любові та допомозі іншим."

Родичі приїхали до Канади по війні. Тато з вуйком заснували м'ясарню, де мама працювала. В додатку заопікувалася своїми старшими родичами та четверома дітьми. Віра при мамі навчилася посвяти для



Olenick family, back L to R: Lucas, Anna, Adrian jr, Adrian, Paul; front: Vera, Daniel, Olena, Maria, Nicholas

родинного добра.

"Мій батько є прикладом неймовірної покірності, скромності, побожності та бездоганності. Мої родичі ущепили в мені любов до Бога, до нашої української культури, традицій і мови. В тому напрямі, вони виконали все можливе. Їхні молитви нас постійно горнуть своїми ніжними крилами любови та доброзичливості.

Бути мамою – це високе покликання, яке вимагає від нас постійне зрозуміння щодо нашої місії-виховати душі, які знають і люблять Бога, та Йому служать. Це вимагає від нас безліч молитов, особливої жертви та цілу гору Божої милості."

Для Віри відпочинок – це молитва в церкві чи реколекції, в яких радо бере участь, як рівнож праця в ЛУКЖК при церкві св. Петра й Павла, в епархіяльній та крайовій езекутивах, де Віра займається суспільними справами.

Весною відпруження – це город, а літом відїжджає з дітьми до мами на озеро. Муж, який має свою професійну фірму чартеред акавнтінг, є надзвичайний. "Коли мені вже заважко, він кидає все та йде мені на поміч," каже Віра.

"Я люблюся ніжністю серця мого чоловіка, коли я бачу, як він дбайливо доглядає наших маленьких. Наші діти скріпляють нашу подружню обіцянку стриміти разом до добра родини."

Олійники мають велике зрозуміння вартости родинного життя і не дають комерсіалізму залляти їх. Віра вважає себе вільною людиною через те, що не

попадає під вплив найостанніших, популярних "правд".

"У теперішніх часах, коли вартости і моральність не забезпечені суспільством, виховання дітей є надзвичайно трудне завдання. Як мама, я присвячена охороні родини; це наріжний камінь нашої громади та церкви," закінчує пані Олійник.

** Віри батько помер кілька тижнів тому. "Наша Дорога" складає кондоленції.*

* * * * *

"When you have four girls and three boys with 12 years between the first and last, you're very busy" says Sally Tchorewski, a member of the UCWLC in Ottawa's St. John the Baptist Shrine, who looks more like a sister to her elder daughters than Baba of an ever expanding brood.

Her philosophy for coping comes from her mother, Anna Sobchynsky-Tcherowski, a founding member of the local UCWLC, an indispensable soprano in the church choir and a spirited woman in her own right. "No matter what is bothering you, just keep going. Things work themselves out; the stress will pass," she would advise. Anna's approach comes from her mother Tekla, who came to Canada in

1935 from Lisivtzi, and is important for having established the family tradition of "chores": everyone helping to get a job done.

Sally did not plan to have a large family. "It just happened," she admits with a smile. "I wouldn't recommend such a quick tempo. I was always tired. It took me over an hour just to put the children to bed and spend a quiet time with each. Often, I fell asleep with the last one."

Baba Anna was indispensable. Her sleep-overs or outings make family legends. "She would drop-in to organize games, singing and chores. "We had a chore chart. There was no separate boy-girl work. Everyone had to take a turn," Sally, now an empty nester, recalls warmly. The Church provided an important coping mechanism too. "I have always enjoyed coming to our Ukrainian

Church. I drop in to find inner strength and peace. Faith got me through many rough times," Sally adds.

Anna was a good caregiver to her aging mother Tekla and set a pattern. Many remember elegant

Anna escorting her feeble mother in the last years of her life to Holy Communion. Now,

"I have always enjoyed coming to our Church. I drop in to find inner strength and peace. Faith got me through many rough times"



L to R: Anastasia, William, Kristine, Sally Tchorewski, Jarrett Jason, Kimberley, Candice Ostapyk (1988)

Sally brings Anna to Mass in a wheel-chair. "We learn on our mother's knees" the saying goes. Indeed.

Sally's children, all successfully employed, with marriages, engagements, births filling out life, turn to her for the passing-on of Ukrainian traditions, pysannya pysanok or the preparation of their own Easter and Christmas feasts. "Perpetuating traditions is important. This is a natural role for mothers and our League assists. We must never underestimate its value."

She would like her magnificent contribution to human-kind, her family, to be more active in Ukrainian life. "I don't know what we can do to draw them in. Perhaps youth groups? But I live with hope. We get to important things at different times of our lives," she muses.

* * * * *

Багатодітна родина Михайляків мешкає у Львові. Батько, Іван Михайляк, працює шофером у фірмі. Мати Марія – молода, лагідна жінка, надзвичайно любить дітей. Мас їх дев'ятеро: Наталу, Іванку, Христину, Ольгу, Григорія, Тересу, Настю, Івана і Ігорія.

В їх маленькім (25 метрів квадратних всього) помешканні завжди панує лад, чистота і веселість. Марія прийшла у Фонд св. Володимира у 1997 році просити допомоги в покращенні житлових умов. Три роки Фонд вів боротьбу з міськими бюрократами за гідне житло для цієї родини. І врешті цього року міська влада виділила для них

чотирикімнатне помешкання.

Якби не добрі люди, тяжко було б родині. Допомагають хто що може, то харчами, то одягом, бо працює тільки батько і Іванка (19 років), а держава дає на кожну дитину щомісяця 11 гривень (приблизно \$3.00).

Діти всі вродливі, гожі, гарно виховані. На доручення Фонду св. Володимира мати Марія згуртувала навколо себе ще десять багатодітних родин і очолила такий куш. Якщо б була можливість допомогти цій чудовій родині, а може і цілому кушеві родин, який називається "Сучів 1", це було б прекрасно. Фонд св. Володимира наперед дякує усім за співпрацю.✍

Інформація про Фонд на ст. 23



CHOOSE ONE • ВИБЕРІТЬ ОДНО

**UCWLC APPLICATION FOR MEMBERSHIP • ЧЛЕНСЬКА АНКЕТА ЛУКЖК □
SUBSCRIPTION FORM • ПЕРЕДПЛАТА □**

Name: _____ Phone: _____

Address: _____ e-mail: _____

Подаюся на членкиню ЛУКЖК/I wish to apply for membership in the UCWLC. I am a member of a Ukrainian Catholic parish of/Належу до парафії _____ in _____.

Річна вкладка/Annual membership dues \$15 (include "Nasha Doroha") cheque enclosed will pay local treasurer

Бажаю передплатувати "Нашу Дорогу" \$20 річно. I wish to subscribe to Nasha Doroha \$20/year/four issues. Cheque enclosed made payable to Nasha Doroha.

Date/дата _____ Signature/підпис _____

Clip and forward to local Eparchial President/Прошу переслати на найближчу адресу:

Helen Sirman or Josephine Vantour
269 Bulyea Road
Edmonton, AB T6R 1Y2
(780)435-2017






Gloria Leniuk
970 Warner Street West
Moose Jaw, SK S6H 5S4
(306)692-1550

Shirley Lisowski
100 Attache Drive
Winnipeg, MB R2V 3L5
(204)339-0954

Elizabeth Hnylycia
362 - 1260 Raymer Avenue
Kelowna, BC V1W 3S6
(250)763-9060

Nadia Dusanowsky
31 Charles Street
Stoney Creek, ON L8G 1V7
(905)664-6743



2001	6	7	8	9	10	11	12
1		5-7/ З'їзд ЛУКЖЖ • UCWLC Congress, Regina Childrens' Camps Winnipeg Eparchy: 1-8/ mixed/ages 11-14; 8-15/ ages 7-10 and 15-17. Cost \$175 Табори для дітей та молоді: Епархії Вінніпегу, Саскатуну • Camps for children and teens. Info @ Winnipeg and Saskatoon Eparchies			5-7/ Конгрес КУК, Вінніпег • UCC Congress	1/ Святування роковин Митрополита Андрея Шептицького, Торонто 2-4/ Архепастирський з'їзд, Вінніпег • Archeparchy Convention, Winnipeg	
11					11-13/ Епархіяльний з'їзд ЛУКЖЖ, Торонто		 6/19/ св. о. Миколая
21	23-27/ св. отець Папа Павло II в Україні 23-24/ Pilgrimage, Shrine of Our Lady of Sorrows, Cudworth, SK 23-24/ Відпуст для молоді, Анкастер, Епархія Торонто	31/ Deadline for Nasha Doroha fall submissions • Річенець дописів	24/ 10-та річниця незалежності України		Голодомор в Україні Річниця		 25/ Christmas (Gregorian)

Deadline for *Nasha Doroha* fall submissions • 31/7 • Річенець дописів

ПОДАТКИ NOTES							
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--

ОГОБИТОСТІ

Є і було багато надзвичайних особистостей між нами – Ось кілька з них ...

PROFILES

Insight into lives ...

June Dutka

*former librarian, researcher
and author from Winnipeg
makes contributions*



June Dutka was born in 1943 in Winnipeg. She attended St. Nicholas Ukrainian Catholic (currently Immaculate Heart of Mary) and Sisler High Schools. She has a Bachelor of Arts degree from the University of Manitoba and a Bachelor of Library Science, University of British Columbia.

She began her profession work as a librarian in Elizabeth Dafoe Library, University of Manitoba, Winnipeg, in 1966 and has headed the Government Publications Section there for almost thirty years. In

recognition of her efforts she received the Presidential Advisory Committee Award on University Outreach; a Merit Award in recognition of outstanding achievement in service. Upon retirement she was appointed Senior Scholar.

Recently, June contributed biographies to a book entitled *Extraordinary Ordinary Women - Manitoba Women in History*. It was launched on Person's Day, October 2000. Currently, she is compiling a history book to commemorate the centenary of St. Nicholas Church, the first Ukrainian Catholic Church in Winnipeg.

June's book entitled *The Grace of Passing: Constantine H. Andrusyshen, the Odyssey of a Slavist* was published by the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, the book was launched at the Centre of Ukrainian Canadian Studies at the University of Manitoba and at the University of Saskatchewan Libraries in Saskatoon in the fall of 2000.

This 126 page book is an easy to read biographical sketch of her uncle, Winnipeg-born teacher, translator and lexicographer. It traces Andrusyshen's work in Winnipeg and at the University of Saskatchewan; his chief legacy being the *Ukrainian-English Dictionary* published in 1955. *Grace of Passing* includes letters, photographs and an

extensive bibliography. Andrusyshen collaborated with Watson Kirkconnell to produce two other major publications: *The Ukrainian Poets, 1189-1962* published in 1963, and *The Poetical Works of Taras Shevchenko: The Kobzar*, published in 1964.

This worthwhile addition to the contributions of Ukrainians was made possible through the financial support of the Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko, The UCC-Saskatchewan Provincial Council and Saskatchewan Lotteries, the Carpathia Credit Union Limited (Winnipeg), the UCWLC Archeparchy of Winnipeg, and Anne Smigel, Winnipeg.

Katharine Harapniuk

*Governor General's Caring
Canadian Award
Recipient*

Katharine Harapniuk of Edmonton, an outstanding volunteer, has strong organizational, management, administrative, and communication skills. She is competent and enthusiastic, personable and compassionate. This makes her a great asset. Katharine has 23,500 hours of

Mary Dyma

Founder and First President of the UCWLC

Jayne Paluck

The National Executive of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada fondly remembers the outstanding and lifelong contributions of their first National President, pioneer organizer and loyal member, Mary Dyma.

Recently, our Organization created a Mary Dyma Scholarship Award to honour this extraordinary woman.

Mary Dyma was born in Borschiw, Ukraine. She immigrated to Winnipeg in 1920. In a short period of time her intelligence and tenacity helped her master the English language. At the University of Manitoba she completed a four year Bachelor of Arts program in only three years, and in 1923 became the first woman of Ukrainian descent to earn a degree from a Canadian university.

She was a teacher, a principal and a school trustee. She was a talented organizer and leader of pioneer women. In 1928 she organized the Ukrainian Handicraft Guild that later affiliated with the Canadian Handicraft Guild. She was a founding member of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada and became the first National President in 1944. In 1945, she became the first National President of an umbrella organization that united all the Ukrainian women's organizations in Canada. This organization is now named the Ukrainian Canadian Committee, Women's Council. In 1950 she assumed the presidency of the

Canadian League of Women Voters.

She represented Ukrainian women at the coronation of Queen Elizabeth II in London in 1953, and went on to represent the UCWLC at a World Congress of Mothers held in Brussels, Belgium where she addressed the assembly in French. She was a member of the Ukrainian Canadian Relief Fund and following World War II, she and her husband Dr. Bronislaw Dyma helped many Ukrainian families enter and settle in Canada.

In recognition of her outstanding contributions to her Ukrainian community, her Church and to her country Mary Dyma received many honours and awards. She was conferred the Centennial Medal on July 1, 1967 on the occasion of the 100th Anniversary of the Confederation of Canada. She was granted a private audience with His Holiness Pope Pius XII, and in 1983, Pope John Paul II awarded her the Papal Medal "Pro Ecclesia et Pontifice". On a poster issued by the Manitoba Women's Directorate entitled "Engendering Change" she was recognized for her outstanding contribution to life in Manitoba. For her contributions to the Ukrainian Catholic Women's League she was granted Honourary Life Membership. She was awarded the Taras Shevchenko Medal for meritorious service and was named to the prestigious Order of Canada.

In 1989, Jean Sherman, National President of the



UCWLC, officially announced the creation of the Mary Dyma Fund in which the principal would be invested and the accrued interest would be used to assist Ukrainian Catholic lay women pursue religious studies through an accredited program. Originally funded by the members of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada, the Fund has continued to grow through generous in memoriam donations made by her sons Donald and Bernard Dyma of Winnipeg, UCWLC Branches and private donors.✍

In Memoriam Donations

Mary Dyma Educational Fund

*95 Laval Drive
Regina, SK S4V 0H3*

*Income tax receipts issued
on request*

Deadlines

June 30: 2001 fall semester

*December 31: 2002 spring
semester*

For further information, please contact Jayne Paluck at (306)584 9616 or e-mail jmpaluck@sk.sympatico.ca

Від моря до моря

ЛУКЖК по Канаді

From sea to sea

UCWLC across Canada

SASKATCHEWAN

November 2000

Seventy-five participants, representing 14 Branches, witnessed the blessing of a new Eparchial flag by **Archbishop Metropolitan Michael Bzdel** and remembered the 68 members who passed away since 1998, at the 29th UCWLC Eparchy Convention at St. Mary's Church, Yorkton. The Jubilee Year theme "Faith, Hope and Charity" was expressed in greetings by National Pres. **Jayne Paluck** and CWL Provincial Pres. **Velma Harrison**. **Gloria Leniuk** was re-elected President for a third term. **Elizabeth Hnylycia**, **Eparchial President**, was a surprise guest. **Vera Olenick** presented the findings of a Needs



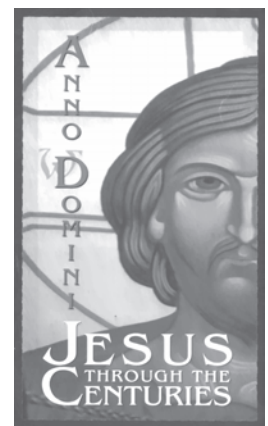
St. Athanasius, Regina, installation of officers and Prayer Partner reunion February 2001 L to R: Lena Bihun, Jayne Paluck - National President, Doris Rohachuk, Anne Churney, Florence Hook, Theresa Zemlak, Marie Wilson, Olga Klewchuk, Olga Michaluk, Nettie Kohuch, Fran Soroski

Survey dealing with family, social, membership issues. "Recognizing and Managing Stress" was **Oristeen Kulyk's** presentation. The stitching/vyshyvannya competition winners were **Ollie Buchko** (Ituna), **Susan Pisiak** (Yorkton), **Elizabeth Zahayko** (Wynyard) and **Anne Buchko** (Saskatoon). Eparchial Administrator **Rt. Rev. Rudolph Luzney** was honoured at the Banquet. "We recognize and thank him for the leadership, dedication and commitment to our Ukrainian Catholic

Church and community," said National UCBC President **Eugene Krenosky**.

December 2000

31 enthusiasts travelled a day to view *Jesus Through the Centuries* exhibit at the Museum of Alberta as their Jubilee initiative. The world premiere depicted some 20 interpretations of Christ through the ages including Jesus the Liberator, Divine Human Model and Prince of Peace.



St. Mary's, Yorkton, 2001 Executive front, L to R: Anne Obuck, 5th Member; Verna Moroz, President; Father Dmytro, Spiritual Advisor; Olga Prybylski, 1st Vice; Zena Baran, Treasurer back: Angie Grunert, Secretary; Anne Pitsula, 2nd Vice

Angeline Chrusch said "Unfortunately a day was too short to fully meditate on the tapestry of

art, film, music, words and voice of this awesome experience." The main image of the exhibit is

an Eastern Rite icon. The Ukrainian Sisters of St. Joseph initiated the trip; it was organized by St. George Branch, Saskatoon.



Participants, Museum of Alberta Tour

front, L to R: John Chrusch, Michael Mialkowski, Gloria Woytowich, Elizabeth Werbicki, Sr. Eliana, Pauline Mialkowski, Anne Mechor, Mary Owchar, Rosalie Kitz, Joe Kitz, Angeline Chrusch (group leader) second row: Peter Lucyshyn, Virginia Serelo, Fr. Vladimir Mudri, Mary Lucyshyn, Patricia Mialkowski, Elizabeth Gabruch, Stella Nahachewsky, Leona Osowetski (B.C.), Mary Kulyk, Sr. Petra, Sr. Sophie, Oristine Kulyk, Sr. Christophora, Sr. Evhenia, Paul Bunka, Julian Dziadyk (bus driver) missing: Ed Werbicki, Mary Schabel, Rev. Vlad Kolpakov, Rev. M. Kushko, Eileen Yaworski



Saskatoon Eparchial Executive



Saskatoon Eparchial and National Executive Retreat

January 2001

Eparchy Executive was installed at Assumption of the Blessed Virgin Mary Ukrainian Catholic Church, Moose Jaw; **Rev. Deacon Lazurko** and **Rev. Sister Theodosia** officiated.

February 2001

The Saskatoon Eparchial and National Executives attended "Our Hearts" retreat with **Sister Theodosia Papirnik**, retreat master. "The heart is the centre of our being. Members who take leadership positions are caregivers to our organizations. They need to take time out and not burn out," she said. "We need to give pats on the back of those who take leadership roles," said **Deborah Nahachewsky** co-chair, Spiritual Development with **Vera Olenick** who concluded "It was a beautiful and moving experience."

Gloria Leniuk

MANITOBA

March 2000

About 1000 children from urban and rural Ukrainian catechism programs and the full-day Immaculate Heart of Mary School joined in the Children's Celebration of Faith and Culture. "We're proud to be part of this moving performance by sponsoring the cost of the program" said **Shirley Lisowski**, Archeparchial President. ЛУКЖК св. Андрея зорганізували Весняний Чайок. Головним гостем був Губернатор Манітоби Достойний **Петро Ліба**.

June 2000

Under the leadership of the Archeparchy of Winnipeg UCWLC Branches donated



March 2001: Fr. Darren Kawiuk and Shirley Skochylas, President, Holy Eucharist Branch, Winnipeg

Philadelphia. It was organized by the Winnipeg UCWLC Archeparchy with the participation of many Branches and held at the Holy Eucharist Parish, where **Shirley Skochylas** is the Branch President. Archeparchial President **Shirley Lisowski**, presented him with a **Roman Swederek** print of a Winnipeg snowstorm to remind him of his roots.

Shirley Lisowski, Олена Зьомбра

\$2,000 to Immaculate Heart of Mary School through the Regional Executive. Additionally, the Archeparchial Annual Scholarship for \$1,350 each to the School and St. Vladimir's College, Roblin, was donated. ЛУКЖК, св. Андрея вибрав нову управу - **Дорис Чонтскі, Голова.**

August 2000

UCWLC Archeparchy held a Rosary prayer during the Annual Pilgrimage to the Grotto at Cooks Creek on the feast of the Blessed Virgin Mary.

October 2000

Regional Conventions: at Rosa with 10 delegates; Erikson with 31 representing six Branches. The Archeparchial President, **Shirley Lisowski**, focused on issues that were presented to the government including child poverty, assisted euthanasia, and medicare.

Листопад 2000 р.

ЛУКЖК св. Андрея та Альфа Омега, жіночий клуб українських професіоналістів, підготували виставку **Любомира Медведя**, народного митця України.

January 2001

A city-wide farewell to beloved **Arch-eparchy Spiritual Advisor Bishop Stefan Soroka**, promoted to Archbishop Metropolitan for Ukrainian Catholics of

Certificate of Merit Awards for 25 years of service in UCWLC were presented by **Helen Kurylko**, President to **Elsie Balonyk**, President from 1992-1994; a diligent worker and **Sylvia Woroniak**; helping wherever required.



L to R: Elsie Balonyk, Helen Kurylo, Sylvia Woroniak

Anne Kowal, life-time member of Holy Ghost Parish and UCWLC, Winnipeg, celebrated her 88th birthday on December 12, 2000.

ALBERTA

Honouring 50-year Members

Mary Muzyka

Nancy Melnyk

Jean Ozubko

Helen Panchyshyn

Anne Twardowski

Ellen Kucey

Mary Muzyka has been volunteering her artistic talents as a member of St. Basil's UCWLC for 50 years starting with the flower and linen committee. Still part of the



group, she also served on hospital and home visits, senior citizen and cookbook committees. Mary's expertise in

making korovay and kolachi for weddings and anniversaries is well known. She teaches paska decorating and making Easter butter lambs and enjoys oil painting. Very proud of her Ukrainian heritage, Mary established an annual scholarship for best achiever in the Bilingual Classes at St. Matthew's School in memory of her husband, Bill. She contributes to the Chernobyl Disaster Fund for Children and the Soup Kitchens in Ukraine. She is a donor and founding member of the Metropolitan Andrey Sheptytsky Institute of Eastern Christian Studies.

Nancy Melnyk became a member of the UCWLC in 1949, when she and her husband joined St. Basil's Parish. Faith is very important in their lives and they were happy to work with the



Basilian Fathers in the parish for the Glory of God. The years went by quickly for Nancy. She has very fond memories of serving on many committees over the past 50 years.

Jean Ozubko became a member of St. Basil's UCWLC 50 years ago. She set up the flower and linen committees and served on the executive. Jean helped beautify the church and the chapel for many years. She is known for visiting the sick in nursing homes and hospitals, teaching paska decorating, and catering at the Cultural Centre. Tortes were Jean's speciality, which she always provided for the annual parish bazaar.



Helen Panchyshyn joined Holy Eucharist Ukrainian Catholic parish in 1947. At that time, ladies held meetings in their homes, and Helen was secretary for two terms. Moving to St. Basil's Parish in 1951, she continued her UCWLC work at teas, bazaars, bake sales, paska baking, hospital visits, and serving as a member of the telephoning committee. Helen was on the Board of Management for two terms and the Selo Vesnivka board for three terms. In 1995, Helen received the first prize trophy for her home-made pampushky at the UCWLC Eparchial Convention.



Anne Twardowski (Kurylo) joined the UCWLC at a time when membership was only \$1; a time when teas were held in

members' homes and baking was sold at retail stores. Anne is a woman of deep faith. She loves life and lives it to the fullest. Her numerous donations to the UCWLC, the parish and the Basilian Fathers are greatly appreciated. At age 93, Anne is no longer able to participate actively. Her support and prayers are a source of encouragement to all.



Ellen Kucey received an icon and 50 year pin from **Liz Orfino**, President of the St. Nicholas UCWLC. Both were blessed by **Fr. Paul Lysak** of St. Nicholas. Ellen, an original



L to R: Fr. Lysak, Ellen Kucey, Liz Orfino

member of the Myrnam Alberta UCWLC, organized in 1949, was always a very active member helping in all aspects of this branch. She was an auditor and treasurer from 1962-1975. Ellen has remained an active member of this branch since the family moved to Sherwood Park in 1975. Ellen has been an excellent role model for her daughters, Paulette and Eleanor, and their families, encouraging them to honour and carry on Ukrainian traditions and church life.

Rosemarie Nahnybida,
Phyllis Kalynchuk

Call for manuscripts

Шукаємо матеріали для публікацій англійською або українською мовою про життя українців у Канаді від 19-го століття по сьогоднішній день (для антології *Making it in Canada: The Ukrainian Women's Experience.*)

Nasha Doroha is seeking original manuscripts of a personal, fictional, documentary or historic nature, dealing with life experiences in Canada with a view of publishing an anthology *Making it in Canada: The Ukrainian Women's Experience.*

Please submit manuscripts with name, co-ordinants and return self-addressed envelope with postage to:

Editor, "Nasha Doroha"
1360 Aylmer Rd
Aylmer, PQ J9H 5E1
Canada

Notable topics raised in this issue of *Nasha Doroha*:

- What am I/we doing to help Ukraine in these difficult times?
- What can I/we do when depression strikes me or those I care about?
- When will I start telling my/our story to ensure an accurate record of our people in Canada?
- UCWLC is a strong supporter of family; how can I/we help families in need?
- When will I get a friend to join UCWLC? Buying a membership or subscribing to *Nasha Doroha* is a great start.

Ми цінимо Ваші погляди. Пишіть листи. Share your views with us:
khepburn@fox.nstn.ca

Поміч Україні

Як Ваш відділ помагає?

Aid to Ukraine

How is your Branch helping?

Вінніпег: \$10,000 на сиротинці в Україні

Окружна рада міста Вінніпегу збрала \$10,000 на сиротинці в Україні. О. Дмитро Дністрян, приятель дітей-сиріт в Україні, був головним бесідником на сходах в парафії св. Петра і Павла. Збірка була дуже інтенсивна по парафіях. Люди давали широко. Гроші зібрано протягом шести місяців.

* * * * *

The Winnipeg Archeparchy Newsletter provided information on Caritas Ukraine and Child Care International. As a result, most urban and some rural Branches are sending money or parcels. Some



Марійка Гаврон, о. Дмитро Дністрян

are donating through the Sister Servants of Mary Immaculate to various orphanages in Ukraine. Maryka Gowron, Winnipeg Regional President, has been instrumental in getting the project off the ground.

The action started after a meeting of the General Regional with Fr. Dmytro Dnistrian CSsR of Yorkton. He showed videos on the conditions in one of the orphanages.

Ss. Peter and Paul Branch in Winnipeg, have been busy sending out parcels and money to one of the orphanages. Others have been collecting coins in jars at the entrances from all parishioners.

Sister Frances Byblow SSMI gave some personal glimpses into the work going on in the orphanages in Ukraine and a message: there is a great need for help. For information on how to aid Ukraine please contact your local UCWLC President.

* * * * *

Щоби вшанувати пам'ять покійної Марії Ліниці, ЛУКЖК при парафії св. свцм. Йосафата, Торонто, зібрав \$600, а Відділ подарував \$300 на потерпілих від повені в Україні. Вислано в Україну через Суспільну Службу.

* * * * *

Фонд св. Володимира (більше на ст. 14) допомагає багатодітним родинам у Львові. "Наша Дорога" довідалася про Фонд від о. д-р Петра Галадзи, який працював у Львові як віце-ректор Львівської Богословської Академії. З допомогою можна звертатися до:

Лесі Крисякевич, Заступник
Голови Фонду св. Володимира,
PO Box 8881 79044

Lviv, Ukraine
вулиця Городоцька, 319 а
79040, Львів, Україна.
Tel. + 38 0322 40 18 02
Fax. + 38 0322 40 18 10
e-mail: stwf@lviv.gu.net

БЛАЖЕННІ ВИ

з поеми "Проповідь на горі"

Олександр Кониський

"Блажен, хто гордоців не має,
В кого дух кривди не сидить;
Хто в скринях золота не дбає,
Хто на громаду звик робить;
Хто брата темного навчає,
У хату вбогу вносить світ,
І завше духом нищ буває, -
Тому на небі царство ввік!

Блажен, хто щирими словами
Чужу оплакує біду,
І брату добрими ділами
Розважить тугу і нужду.
Блажен! До його в дні турботи,
В часи, коли душа болить
В годину суму, сліз, скорботи
Од Бога радість загорить,

Блажен, хто серцем незлобивий,
Хто приязно живе з людьми;
Блаженні кроткі, несварливі, -
Ті будуть дідиці землі ...
Блажен, хто істини святої
Жадає, алче, мов їди,
Мов подорожній в літню спеку
Жада криничної води, -
Ситна для нього буде страва,
Погоже чистеє пиття:
Добро землі, народна слава,
Громадське вільнеє життя,

Блажен, хто милостив буває,
Хто неімушому дає,
Голодних кормить, напуває,
Одежу вбогим роздає;
Хто йде провідати в неволі
Яремних узників в тюрмі,
Хто вдовам, сиротам в недолі
І безпомощним в чужині.

У поміч стане, братом буде, -
Такого двір біда мине,
Вини його Господь забуде,
Гріхів його не пом'яне.
Блажен, хто заздирі не знає
І серце чистеє в груді
Без плями носить, і плекає
Завіт святий: "Не осуди!",
Хто не завидує нікому
І помсти в серці не таїть,
Хто ворогу не зичить злого, -
На небі Бога той уздрить.

Блажен, хто сіє у народі
Зерно найкраще на землі:
Зерно любові, братерства, згоди
В громаді, в хаті і сім'ї.

Передрук, Історичний календар,
Київ, 1999



Глибиною мудрости чоловіколюбно ти все управляєш,
І корисне всім подаєш, єдиний Творче.

Упокій, Господи, душі померлих слуг твоїх, бо на тебе уповання вони поклали,
Творця і будівника і Бога нашого.

+СВ. П. МАРІЯ ЛІНИЦЯ (ВАВРИКОВИЧ)

5-го лютого 2001 р. відійшла у вічність довголітня жертвенна референтка суспільної опіки відділу св. свцм. Йосафата в Торонті та Епархіяльної і Крайової Управи ЛУКЖК; Почесна Членка ЛУКЖК Марія Ліниця.

Народжена у Фаррелтон, Квебек, була активною членкою Сестрицтва від 1919 року при церкві св. св. Йосафата в Торонті. Коли Сестрицтво перейменовано на відділ ЛУКЖК, включилася в його працю. Була членкою Епархіяльної і Крайової Управ ЛУКЖК на пості Референтки Суспільної Опіки і проявила велику ініціативу в кожній допомогівій акції.

В 1947 р. перед приїздом перших транспортів скитальців до Торонто увійшла до створеної при КУК секції для опіки над потребуючими новоприбулими. Цей комітет взяв на себе зобов'язання перед канадським урядом знайти приміщення для української групи, самотнім та з родинами, та моральну і матеріальну допомогу. Також ішла допомога залишенцям в Європі, в якій брала участь покійна.

Почесним Членством наділена на Крайовім Конгресі в Едмонтоні, 1968.

Заупокійну Службу Божу в Катедрі св. свцм. Йосафата відслужили Преосв. Владика Кир Роман Даниляк з Риму і Всечеснійший о. Декан Іван Баршук, парох катедри і духовний дорадник відділу ЛУКЖК.

На тризні, від відділу і парохії Мирослава Загребельна зложила сердечні співчуття:

"Від нас відійшла у вічність заслужена добродійна і всіма шанована активна членка нашої парохії і організації ЛУКЖК. Вона цілковито себе посвятила на поміч ближньому.

Доні Зірці і зятеві Василеві Ткачук, сестрі і братам покійної складаємо наше глибоке співчуття. Нехай щирі молитви і Ваша сильна віра дадуть Вам сили перенести цей тяжкий час.

Вічна їй пам'ять!"

Мирослава Загребельна

Щоби вшанувати пам'ять покійної Марії Ліниці, ЛУКЖК при парафії св. свцм. Йосафата, Торонто, зібрав \$600 на тризні, а Відділ подарував \$300 на потерпілих від повені в Україні.

+ХРИСТИНА ЗАЛЄСЬКА-КРАВ

Упершу річницю відходу у вічність Бл. п. д-р Христини Залєської-Крав, приятельки молодих літ та нашої дорогої куми, згадуємо із жалем та молимося за упокій її душі. Опечаленим доням Лізі, Тані і Марусі висловлюємо наше глибоке співчуття.



Для вшанування пам'яті покійної, члена ЛУКЖК в Торонті, складаємо на пресфонд "Наша Дорога" \$50 як китичку квітів на її могилу.

Вічна їй пам'ять!

*Орест і Надя Цинцар
з родинною*

St. Mary Branch, Yorkton

Helen Kozicki
+January 13/00 – 80 yrs

Catherine Balaberda
+January 18/00 – 83 yrs

Lana Dereniwski
+March 24/00 – 87 yrs

Emilia Kowch
+April 21/00 – 81 yrs

Mary Romanovitch
+August 7/00 – 85 yrs

Veronica Dudiak
+August 28/00 – 87 yrs

Sacred Heart Branch, Ituna

Julia Korchinsky
+June 1/00

St. Josaphat Branch, Kamsack

Elsie Sakal
July 14, 1932 - December 28, 2000

Elizabeth "Liz" Pasternak

St. Athanasius, Regina



March 6, 1931, Wishart, SK
+September 6, 2000, Regina, SK

Elizabeth was an active and dedicated member of St. Athanasius Branch. All her sister members miss her greatly.

Stella Mary (Shewciw) Gutiw

St. Athanasius, Regina



May 18, 1935, near Marcelin, SK
+June 30, 2000, Regina, SK

Stella was a long time member and supporter of the UCWLC. She is greatly missed by all the members of her Branch and by all who knew her.



МУЗЕЙ УКРАЇНА

MUSÉE UKRAINA MUSEUM INC.

202 Avenue M South, Saskatoon, SK S7M 3N8

306-244-4212

www.mum.ca

info@mum.ca

Enjoy guided tours

Shop at our Boutique

It contains a vast collection of greeting cards, Ukrainian articles, books, embroidery, historical information, pysanky and supplies, Ukrainian records, tapes and CDs for adults and children!

Plan to visit the beautiful Cathedral of St. George located next to the museum!

Open daily:

Monday to Saturday, 11:00 a.m. to 5:00 p.m.

Sunday, 1:00 p.m. to 5:00 p.m.

Екскурсії у супроводі фахівця

Багатий вибір сувенірів у крамниці

Книги, вишивка, історія, писанки та ін., диски та касети, дитяча література

Відвідайте наш чудовий Катедральний Собор св. Юрія!

Відчинено щодня:

від понеділка до суботи, 11 - 17 година

неділя, 13 - 17 година

We invite you to visit! Ласкаво просимо!

From the National President

Jayne Paluck

On behalf of a very excited National Executive, I extend greetings to all our members and readers. As we embark into the new millennium, the rebirth and return of *Nasha Doroha* is cause for celebration. Ours is a diverse membership so it is satisfying to know that our journal will continue to unify and strengthen our Organization. The new *Nasha Doroha* celebrates our diversity and hopes to provide our readers a forum for expression and enrichment.

As summer approaches, we near the end of our term. As with Executives before us, we busy ourselves with Congress preparation and we reflect on our term. What did we do? What did we accomplish? It is easy to compile a list of what we've done – but much more difficult to pin point what we've achieved. Our founders spent much time laying a foundation on which future generations could build. In their day, they didn't know if the UCWLC would last forever, if it would remain unchanged or if it would transform into something very

different. The religious, political, economic and cultural climate they lived in was very different and challenges were many. Our Organization is now in a different phase of evolution. Our Churches are built, we are no longer the victimized through prejudices and economics. Yet, much of what we spent so many years building is now decaying and we are faced with a global responsibility to help our "have not" sisters as they struggle to

I hope that we are remembered for developing a renewed enthusiasm in our Organization and providing a foundation or environment where this enthusiasm can flourish

build their church communities. Annually, the deceased and lost members list significantly outnumbers the new members list. In fact, if present trends continue at the current rate, our membership will be less than 50% by the 25th Congress. In our society decision-making and technological advances happen much more quickly than our three – 12 year decision-making cycle – can we afford to be timid about change?



Prior to taking office, our Executive spent many years learning, listening and preparing for "our turn". During this time, we had watched previous executives invest in the future by empowering members at all levels of the Organization. Over the past 20 years, there has been a steady increase in the calibre and scope of the UCWLC agenda. We have become very good at identifying the challenges and potential solutions. Yet, in many cases, we are unable to implement effective action plans soon enough to keep in step with the times.

Our Executive looked at the collective voice of these past Congresses and committed to a work plan to address the challenges expressed by our members. We could compare the work we did as building a retaining wall around the original foundation. As we moved into a new millennium, many things needed attention, so that future generations could continue to build. Many

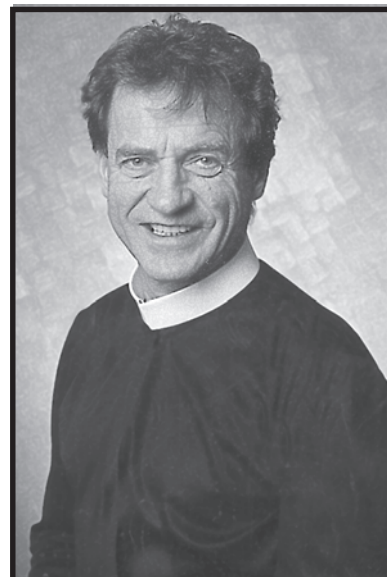
continued on page 32

Шлюб і Весілля

о. Богдан Лукій, Ч.Н.І.

Складається враження, що люди сьогодні цінять те, що багато коштує.

**Церква просить найменше.
Чи тому її менше доцінують?**



Впродовж 33-ох років священства я мав привілей та радість підготовляти сотки пар до тайни святого Подружжя. Зворушливо переживав щастя молодих пар, які очікують чудовий день присяги взаємно себе шанувати.

Зрозуміло, що в схвильованому стані

Весілля триває лиш один день, а подружжя – ціле життя!

підготовки до прекрасного та святого дня вони можуть бути приголомшені — бо ж є стільки справ до полагодження, стільки подробиць, стільки несподіваних питань до розв'язання.

Часто пригадую молодій закоханій парі "не приготовлятися до шлюбу коштом свого подружжя!" Не раз кажу, що можу перевести урочистий обряд впродовж однієї години, але найважливіша справа тут є їхній шлюб і його майбутнє.

Можливо, я став трошки

цинічним щодо натиску та вимог, які сьогоднішнє комерційне суспільство ставить на молодих пар. Я переконаний, що різні весільні журнали, каталоги і книжки та шлюбні виставки часто негативно або навіть шкідливо впливають на цінність та довголіття подружжя. Вислів "це є найважливіший день Вашого життя" надає тон, і часто молоді дають заманити себе в комерційну гру-змагання, де їм належить лиш "якнайкраще".

Старанний весільний бюджет несподівано помножується. Не одні молоді пари мені признаються, що вони втратили рівновагу і раптом зауважують, що кошт весілля подвоївся чи потроївся, і мусять брати позички на тисячі доларів, щоб все заплатити. Це може бути гірким напоївом найважливішого дня.

Ось переважні кошти весілля. Але подані цифри не включають вартости часу багатьох зустрічей з парохом,

вартости часу на проби, ужиток церкви, кошт дяка або хору та священника, який уділає Тайну Подружжя.

Як часто береться за само зрозуміле, що церква і священник просто є на те, щоб з них користати. Не береться до уваги те, що церква вимагає утримання.

Ось пересічні кошти, молодята, в 2001-му році:

Обід після загальної проби	
Сукня	\$ 1500-2000
Фризер	\$ 400-1000
Фотограф	\$ 300-500
Лімузини	\$ 1500-3000
Гостина (\$95-\$125 від особи/125 осіб)	\$ 1000-2100
Оркестра	\$ 11,875-\$15,625
Пошлюбна подорож	\$ 2000-4000
Подарунки друзкам/друзбам	\$ 5000-7000
Смокінг	\$ 1200
Квіти	\$ 150-300
Відео-запис	\$ 2000-3000
Подарунки гостям	\$ 1500-2500
Загальний кошт	\$ 750
	\$ 30,000-\$45,000

Так, мене турбує, як часто лімузини, які стоять запарковані перед церквою, або квіти в церкві чи інші прикраси коштують більше, ніж ціла церковна церемонія

продовження на ст. 28

шлюбу. Без священика, без церкви – нема шлюбу! Молоді беруть це за samozрозуміле, їм “належитья” послуга Церкви як мала додаткова частина цілого їхнього дня. Насправді, шлюб є найважливішою частиною.

Часто в останній хвилині питаються священика: скільки коштуватиме церква? Колись давніше я подавав цифру. Тепер раджу, щоб даток рівнявся 5% кошту весілля: Даток за весілля, яке коштувало \$1000, повинен бути \$50; за весілля, яке коштувало \$10,000, повинен бути \$500; а за весілля, яке коштувало \$20,000, \$1000.

Зауважте, що все ж таки це дешевше, ніж білі лімузини, чи відео-записи, які видаються необхідними. І додатково: кошт шлюбу – це єдиний видаток, котрий можна відтягнути від податку.

Прошу Вас не брати за samozрозуміле, що Церква просто сама від себе існує. Я знов повторюю, що без Церкви немає християнського весілля! Нічого іншого в цей день вінчання – чи то квіти, чи лімузини, чи одяг, чи весільний бенкет – не може дати запоруки, що подружжя буде тривале, щасливе чи благословенне. Церква, з іншої сторони, надає благословення Боже і завжди заступається за молодят перед Богом.✠

о. Богдан Лукій Ч.Н.І., довголітний парох св. Евхаристі в Торонті, тепер парох св. Івана в Ньюарку, США.

Sponsorship of a child in Ukraine

Child Care International for Ukraine began as a project of the UCWLC, Eparchy of Saskatoon. The administration is solely under the care of Child Care International in Springhill, NS.

The aim of the project is to help keep children at home, in the safe care of family members.

Your monthly support can provide nourishing food, medical and dental care, basic clothing, the chance to go to school and show that someone cares. Your child's family also benefits by receiving education in nutrition and hygiene, skills training and a wide range of family services.

When you sponsor a needy child, you receive a yearly updated photo of your child, information on its background, personal letters and the satisfaction of knowing you are helping to build a better life for one child.

Cost of sponsorship is \$29 per month. If you find you cannot manage this cost, call Child Care for helpful alternative ways to join in Child Care's family.

Holy Eucharist Branch, Winnipeg, has been sponsoring ten children through Child Care International.✠

For information call toll free:
1-800-267-2923
Visit www.ccare.net

ДВАДЦЯТИЙ КОНГРЕС

Ліги Українських Католицьких Жінок Канади

Братства Українців Католиків Канади



5 – 8 липня, 2001
Ріджайна, Саскачеван



“Шануймо Своє Минуле Будуймо Наше Майбутнє”

У 1932 році група Саскачеванських піонерів, дивлячись у своє майбутнє у Канаді, бачила потребу розпочати організоване життя Української Католицької Громади, створивши БУКК, а далі ЛУКЖК

Приходьте Додому, До Саскачевану!

За додатковою інформацією просимо звертатися до вашої
Епархіяльної Голови ЛУКЖК або до Голови БУКК

Кухарські скарби



Culinary treasures

Martha Lyshak

It is with great pride that I present, for the first time, a selection of culinary treasures from my kitchen.

There are a great number of Ukrainian cookbooks offering traditional dishes connected with Ukrainian Easter, Christmas, weddings. I am presenting recipes that are essentially Ukrainian, yet are known to other nationalities. These have been adapted and modified to suit our 21st century lifestyles. Should the recipes become family favourites, together we will have preserved, for future generations, a part of our rich and beautiful heritage.

CURRIED FRUIT MEDLEY

An exotically different and delightful dish. Great with baked ham, pork roast or lamb.

2 - 398ml cans	pear halves
2 - 398ml cans	peach halves
2 - 398ml cans	pineapple slices or pineapple chunks
1 cup	butter
1 1/2 cups	brown sugar
3 tblsp.	curry powder
1/2 tsp.	salt

Drain fruit well. Arrange in 2 quart baking dish. Melt butter, add sugar, curry powder and salt. Heat until sugar is dissolved. Pour over fruit. Bake at 350°F for 25-30 minutes. Serve hot. Serves 8-10.

* Use any combination of fruit. ie: canned apricots, dry prunes, etc.

PORK RIB ROAST

4 lbs.	7 rib roast pork
3 medium	onions, sliced
8 cloves	garlic, diced
3 tblsp.	butter
3 tblsp.	caraway seeds (optional)
	salt & pepper, to taste

Melt butter in roasting pan. Add sliced onions and diced garlic. Stir on medium heat until transparent.

Salt & pepper the roast. Place roast (rib side down) in roasting pan on top of onion and garlic mixture. Sprinkle roast with caraway. Cover and bake in preheated 350°F oven for about 1/4 of an hour, to have roast release some juices.

Place meat thermometer in thickest part of roast. Reduce temperature to 325°F and bake, uncovered, until browned. Bake until internal temperature reaches 160°F, another 1 1/2 - 1 3/4 hours.

Remove from pan and cover with foil for 15 minutes. Serve.

Use the juices with the onions, garlic and caraway as they are, or strain to make gravy.

Serves 7-9.

ПЛЯЦОК КРУХИЙ З ЯГОДАМИ ТА ПІНОЮ

Тісто:

2 1/2 горнятка	муки
1/2 фунта	масла
3/4 горнятка	цукру
3 ложечки	порошку до печива (baking powder)
4	жовтка
1 ложечка	ванілії
1 помаранча	помаранчевої шкірка
1 горнятко	сметанки до биття
4 горнятка	свіжих суниць
1/4 горнятка	кукурудзяного крохмалю (corn starch)

піна:

6	білків
1/4 ложечки	солі
1/2 горнятка	цукру

тісто: Муку змішати з цукром і порошком до печива. Посікти масло з мукою, додати жовтки, потерти шкірку з помаранчі, ванілію, це все посікти, додавши сметанки. Тісто перемісити, щоб було гладке. 3/4 тіста розмачати на спід бляшки та на боки, решту – дати до пластикової торбинки і охолодити.

піна: До білків додати сіль. Збивати, щоб була густа піна. Додавати по трошки цукру і далі збивати, вживаючи цукор. До збитої піни додати горіхи та легко вимішати.

суниця:

Замішати кукурудзяну муку з цукром. Посипати та розмішати з суницями і розложити на тісті. Накласти піну на суниця. Притрусити піну холодним (майже замороженим) тістом, потертим на грубій терці.

Пекти на 350° 30-40 хвилин в скляній посуді (Pyrex 9"x11").

Холодий пляцок покроїти в квадратики.

Смачного!

Coming in the fall issue of **Наша Дорога...**

- Папа в Україні
- Ukrainian Canadian women in the media
- Kamchak Perohy Ladies hit the BIG TIME
- Нова Управа: слово від Голови
- Highlights from the Congress
- Trafficking of Ukrainian women: a global issue
- і ще.... і ще.... і ще

Культура і Розвага

Огляд книжок, фільмів,
радіо/телебачення,
концертів, виставок та
музики з українськими
змістом



A review of books, concerts,
exhibits, films music, radio/tv,
theatre dealing with
Ukrainian themes

Arts and Entertainment



enough — A heartwarming folktale set during the Soviet Ukraine Famine, as seen through the eyes of a child. A picture-book perfect for an end of school present for 6-10 year olds or a quiet read with baba. Available at bookstores across Canada or through the author Marsha Forchuk Skrypuch, marsha@netcom.ca. В англійській літературі мало випусків для дітей з українською тематикою. Тут передається тема голодомору очима дитини. Конечно купити.

enough is also available in Ukrainian translation. **Досить** can be purchased through the Ukrainian Language Education Centre, Canadian Institute of Ukrainian Studies, U of A. Call: 780-492-2972; cuis@gpu.sru.ualberta.ca.



Freedom Had A Price — Документальний фільм про понад 5 тисяч невинно інтернованих українців у Канаді під час Першої світової війни відкрив дуже сумну сторінку в історії українського поселення в Канаді. Режисер-постановник фільму Юрій Луговий з Монреалю, здобув кілька міжнародних нагород. Замовляйте цей фільм, в англійській мові, щоб показати в вашій околиці та парафії; подарувати школам і бібліотекам. La Maison de Montage Luhovy Inc; 2330 Ave Beaconsfield; Montreal, QU H4A 2G8; тел/факс: (514)481-5871.



Searching for Place — by Dr. Lubomyr Luciuk, is a comprehensive examination of the post World War 2 Ukrainian immigration to Canada with its intriguing players both from the Ukrainian community and the Canadian

government. A wonderful university graduation present. Available at bookstores or from the author luciuk-1@rmc.ca.



Prairie Nights and Peacock Feathers — Musical jewels of ancient Ukraine are rediscovered and reinterpreted on the long-awaited release from Alexis Kochan. The CD combines pre-Christian ritual songs, fragments of medieval chant and modern influences. For further information about Alexis Kochan's music and recordings phone or fax: (204) 338-3385; e-mail: info@olesia.com; www.paristokyiv.com; or write to: Olesia Records, PO Box 2877, Winnipeg, MB R3C 4B4.



Літургія св. Івана Золотоустого прийшла в Україну з Греції та з того часу займає центральне місце в розвитку духовності та артистичної душі українського народу. Твір Романа Гурка — важливий внесок в скарбницю поважної музики світу нашої доби.

The Divine Liturgy of St. John Chryostom, a new choral work by Toronto composer Roman Hurko to commemorate 2000 years of Christianity. A lyrical composition with a distinctively haunting Slavonic tone, it is sung by the Scola Cantorum of St. Peter J. Michael Thompson, Director. Listen to the music when you need a lift. Wonderful. Available through rhurko@compuserve.com or by writing Roman Hurko, 580 Christie St., Toronto, ON M6G 3E3. For more info visit: www.romanhurko.com. See back cover.



East-West, a brilliant film released last year by French director Regis Wargnier starring Catherine Deneuve and Sandrine Bonnaire. Set in 1946 Kyiv during Stalin's era, it represents the triumph of human love and freedom in a most dehumanizing situation. See it as a group, followed by a discussion. Available at quality video-rental stores; ask them to get one if unavailable.



The Phenomenon of the Ukrainian Avant-Garde, 1910-1935 Winnipeg Art Gallery, opening October 2001. Over seventy works from the National Art Museum of Ukraine in Kyiv and private collections. A number from the Spetsfond; art confiscated in 1937-1938. Many works have recently been restored and are being shown outside Ukraine for the first time.

The exhibition will include works by David Burluk, Oleksandr Bohomazov, Oleksandra Ekster, Maria Syniakova, Kazimir Malevich, Mykhailo Boichuk's school, Vasyl Yermilov, Viktor Palmov and Alexander Archipenko. Curator: Dr. Myroslav Shkandrij. See page 29.



The Grace of Passing, June Dutka, (ISBN 1-895571-31-6) is available for \$17.95+GST from the Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 352 Athabasca Hall, UofA, Edmonton, AB T6G 2E8; phone: (780)492-2972. See page 14.

Вітаємо короткі дописи. Submissions are welcome. khepburn@fox.nstn.ca

Олександра Екстер 1882-1949

Серія про українські постаті на світовій арені

д-р Мирослав Шкандрій

Славна художниця народилася Олександрою Григорович в Білостоку (Білорусь) від батька-білоруса і матері-грекині. Ще дитиною її перевезено на Україну, де батько знайшов працю як службовець. Вона закінчила Київське художнє училище в 1906 р., а в 1908 р. вчилася в Парижі. Тут в 1909 р. Екстер відкрила майстерню й познайомилася з такими художниками, як Пікассо, Брак, Леже, а також з письменниками Аполлінер і Марінетті. У ті роки там жило багато українських художників, з котрими вона також тримала контакт. Олександр Архипенко, Климентій Редько й Соня Делоне були активні в Парижі. До її прибуту побували там і Володимир Татліне і Михайло Бойчук. Екстер почала часто їздити між Парижем, Москвою та Києвом і стала дуже впливовою в поширенні інформації про нове мистецтво.

Вона відіграла дуже велику роль в прищепленні кубофутуризму в Російській імперії в роки 1909-14. Однак, вона здобула найбільшу славу в Києві. Тут вона брала участь у сенсаційній виставці 'Кільце' (1908), одному з перших авангардних

угруповань на території імперії. Художниця відразу вславилася тим, що вливала багатство барв у монохронність кубізму. За надмірну кольоритність її навіть критикував Фернанд Леже. Однак, вона настоювала, що слов'янські народи мусять виявити свою енергію саме через співставлення й багатство кольорів. Барвистість творів українок Соні Делоне й Олександри Екстер вразила їхніх тодішніх парижських колег. Один сучасний французький дослідник висловив думку, що весь палітр цих художниць "сяє всією барвистою шкалою українських вишивок, писанок, лубків і кахлів."

(Дивись на задню обкладинку)

Разом з Євгенією Прибильською й Наталією Давидовою, Екстер створила два осередки авангардного мистецтва, в селах Вербівка на Київщині і Скобці на Полтавщині. Тут в 1915-16 рр. селянські художниці, які працювали в сільських кооперативах, почали робити вишивки і килими за шкiцями Екстер, Казимира Малевича та інших, сьогодні вже світової слави майстрів. Цей цікавий експеримент збагатив орнаментальні мальовки "народних футуристок-супрематисток", але також

вплив кольорову стихію села в твори художників-професіоналів.

У революційні роки коло Екстер і Олександра Богомазова горнулася вся авангардна київська молодь. З київської майстерні декоративного мистецтва Екстер (1919-22) вийшла ціла плеяда талановитих театральних художників-конструктивістів, які пізніше працювали в театрах по Україні, Росії й Європі. З цієї майстерні вийшли: Вадим Меллер, Анатоль Петрицький, Олександр Хвостенко-Хвостов, Павло Челищев та Ісаак Рабінович. Її експерименти з костюмами (спрощеність до геометризації, підкреслена гранчастість) та з оформленням театральної сцени (динамічне співставлення яскравих кольорів, геометичні форми/будування мостів для багатопланових дій) мали тривалий вплив. У її майстерні перед студентами висіли ескізи костюмів до балетних вистав видатних хореографів Михайла Мордкіна (головний балетмейстер Української музичної драми) та Броніслави Ніжинської (засновниці відомої київської танцювальної студії). Це були костюми, яких балетне мистецтво до того часу ще не знало.

У 1920 р. вона переїхала до

Москви, де брала участь у постановці футуристичного фільму Протазанова "Аеліта, королева Марса". У ньому вона оформлювала сцени і костюми марсіян. Тут вона також підготовляла перші радянські виставки за кордоном. Її знайома Аліса Коонен згадувала, що в помешканні Екстер, "як у ній самій, впадало в очі своєрідне сполучення європейської

культури з українським побутом. На стінах серед малюнків Пікассо можна було побачити українські вишивки, на підлозі - український килим, до столу подавали глиняні горшечки, яскраві майолікові тарілки."

У 1924 р. Екстер виїхала до Венеції, а звідти до Парижа, де вчила разом з Леже, а також у власній майстерні. Тут вона вже прожила аж до

смерти, працюючи в сцен-ографії, моді, в оформленні інтер'єрів і книг. Друзі свідчать, що вона тужила за Києвом і часто розпитувала про давніх знайомих і друзів.☞

*Д-р Мирослав Шкандрій викладає сучасну українську літературу на Манітобському Університеті. В осені відбудеться виставка **Феномен Українського Авангарду** в Winnipeg Art Gallery під його дирекцією.*

Інформація про ЛУКЖК • UCWLC Information www.ucwlcnational.ca

President... continued from page 26

administrative initiatives were improved to make our "business" more efficient and cost effective. A significant amount of time and energy was invested in improving our internal and external image, public relations and communications at all levels.

And yet, despite the many initiatives, I ask myself . . . what did we achieve. This question continued to plague my brain. I was looking for something big, something tangible – something I would point to and say "we did this!" So I decided to put this question on the back burner and answer another question I was asked – "what needs to be done – what advice would I offer?" This list was easy. Ideas just kept coming – there is still so much to be done. Other Executive members I spoke to, also enthusiastically added ideas to this "vision for the future" list. This struck me as odd – that as tired as we all were – as burnt out as we were near the end of our term, that there was still so much enthusiasm about the future and a sincere desire to

keep working for the advancement of our League. This realization was like an epiphany for me – it answered my "accomplishment" questions. I hope that we are remembered for developing a renewed enthusiasm in our Organization and providing a foundation or environment where this enthusiasm can flourish.

As we prepare for the Twentieth Congress, we invite you all to "Come Home to Saskatchewan" – the birthplace of our Organization. The Congress will be just like our membership – passionate, productive, enthusiastic and enjoyable. Branches and Eparchies prepare very differently for Congress and Conventions. Some members are very actively involved – many feel very removed from the whole decision-making process. Please take the opportunity to join with your sisters across Canada by attending. If you cannot attend, you can still benefit from the proceedings by requesting information before and after the Congress from your

Eparchial Executive. The key to our future is a membership that is empowered through knowledge and enthusiasm. We invite you to participate to whatever extent you are able.

I have been fortunate to work with a wonderful Executive and have enjoyed the input, advice and support of the Eparchies. I had no idea how much work would be involved - but, I also had no idea of the many "life moments" that I would enjoy and treasure. It has been an honour to serve this Organization and a privilege to keep growing on so many personal levels.☞

Nasha Doroha Price List

Annual subscription	\$20
Subscription with membership	\$15
Personal photos	\$25
Arts & Entertainment reviews	\$30
NOTICES:	<i>affiliates non-affiliates</i>
full page	\$ 500 \$ 1000
half page	\$ 300 \$ 600

Cheques payable to NASHA DOROHA National Executive or local Eparchies. Addresses on page 14.

Важні Справи

Перегляд великих тем, які торкають нас. А яка Ваша думка? Ми хочемо почути від Вас.

Issues and Opinions

A look at subjects that touch our lives. What is your view? We would like to hear from you.

His Holiness John Paul II will make a pastoral visit to Ukraine from June 23-27, 2001, at the invitation of Ukraine's President Leonid Kuchma and the



Catholic Bishops of both Greek Catholic and Roman Catholic rites. The principal sites of the visit will be Kyiv, the national

capital, and Lviv, the seat of both the Patriarch of the Greek Catholic Church and the Archbishop of the Roman Catholic Church. The visit has been criticized by the head of the Russian Orthodox Church who claims jurisdiction in Ukraine saying the visit will cause bad feelings between the Catholics and Orthodox. Ukraine is a free country and democracies tend to practice the separation of church and state principle. Yet, Russia continues to interfere. The Canadian press carries stories of Russia's objections to this important event. How are we defending our Church and rights?

Multiculturalism: assimilation to extinction or diversification with distinction? Should Canadians of neither British or French background disappear into the founding nations' sea? Can we survive by protecting and preserving our culture without

promoting it and developing new forms? Some thoughts:

- Multiculturalism or diversity is fundamental to all Canadians;
- Distinctions such as "founding nations" are exclusive rather than inclusive and therefore discriminatory;
- Canada needs to separate fighting racism from multiculturalism; both are important but different.

Internment – Many Canadians of Ukrainian descent believe that Internment was a shameful moment in Canadian history and want the Canadian government to correct the wrong. Over 5000 Ukrainians were interned for nearly two years during World War I as enemy aliens. The Ukrainian Canadian Professional and Business Federation has written to the government asking for:



Nissa Baran
Castle Mountain internment monument

- 1) **Compensation that will have universal benefit** by creating a world class policy and research centre dealing with Ukraine to study its unique role in global peace and security;
- 2) **Compensation that will serve all Canadians** by creating Chairs of Diversity dealing

with studies of internment, justice and human rights studies and developing products for the public including documentaries, exhibits, literature, national/international commemorative prizes;

- 3) **Compensation that will serve Ukrainian Canadians** and enhance the well being and growth of Ukrainian Canadians by creating a fund for public broadcasting and programming, heritage language programs, and funding research of the contributions of the Ukrainians to Canada;
- 4) **Compensation to individuals or family members.**

But there are those that say this is opening old wounds; that the Ukrainian community in Canada should stop "whining" about the past and get on with it.

Невдача прем'єр-міністра Віктора Ющенка у Верховній Раді – негативна ситуація в Україні, страта державотворця, який відіграв ключову роль в реформах за останній час, має позитивний аспект. Ющенко може стати на проводі об'єднаних реформістів, рухівців, націоналістів, які дотепер, а це вже 10 літ, не зуміли створити успішної опозиції до влади та взяти кермо України в свої руки. Як знаємо з демократичного світу, опозиція – це запорука того, що уряд працює на користь народу, а не на свою користь.

Оксана Башук Генбурн

A brief introduction...



ksana Bashuk
Hepburn was born in Ukraine during the calamity of World War 2. She and her mother fled during the ethnic cleansing that decimated Western Ukraine of 1.5 million inhabitants. She loved attending St. Nicholas

Ukrainian Catholic School in Winnipeg; graduated from the University of Manitoba and has spent over 30 years as an Executive with the Government of Canada and in private consulting practise here and abroad. In that time she has handled policy and operational issues, among them Canada's aid abroad and initiated the Canadian Human Rights Commission's magazine. Currently, she is the National President of the Ukrainian Canadian Professional and Business Federation and has a consulting firm, U•CAN Ukraine Canada Relations, which brokers interests between the two countries. She is passionate about Canadian and Ukrainian issues and writes about them; and just as passionate about her three children and almost eight grandchildren.

Оксана Башук Гепбурн закінчила політичні науки та працювала в федеральному уряді на багатьох постах, включно з Treasury Board, Health and Welfare, Human Resources, Transport Canada, закінчуючи кар'єру як Директор з питань зовнішніх зв'язків у Комісії прав людини. Одне з її задовольень – це редагування та видання споминів її мами Наталії Леонтович Башук з 1945-6 років в Україні. Вона слідкує за політикою в Канаді та Україні та дописує на політичні теми. На жаль, її трос дітей Роман, Мелана та Либідь Жили з онуками розкинені по світі; якнайчастіше вона відвідує їх з мужем Кеном Гепбурном.✍

Останнє слово ...last word

Дорогі Читачі,

Мені приємно познайомити Вас з нашим відновленим журналом. Наша мета розглядати теми, які торкають Вас. Як бачите, ми представили справи здоров'я нашої духовности з о. Чировським, психіки з Олею Генрі, оглянули важні справи в нашій спільноті, познайомили Вас з цікавими родинами тут і в Україні. Ми побачили українську жінку через перо пні Щербак та довідалися від Марші Скрипуч, як підійти до написання родинних споминів. Ми познайомилися з успіхами видатних членів та старалися оформити велику працю ЛУКЖК по цілій Канаді в приступний спосіб і подати календар майбутніх подій.

Екзекутива на чолі з Джейн Паулук тяжко працювала, щоб Вам створити журнал цікавий, сучасний, з українсько-канадсько-католицькою перспективою. А тепер чекаємо на Ваше слово.

It was fun formulating with Sylvia Baran, you 'new' Nasha Doroha. We hope you enjoyed visiting with friends From Sea to Sea; examining Spirituality with Rev. Chirovsky, who will write in English too; Depression with Olya Henry; and reading about Oleksandra Ekster whose work graces the inside back cover. Will you try some of the Culinary Delights and, very importantly, respond to Marsha Skrypuch's challenge to finally do those family memoirs and contribute to an

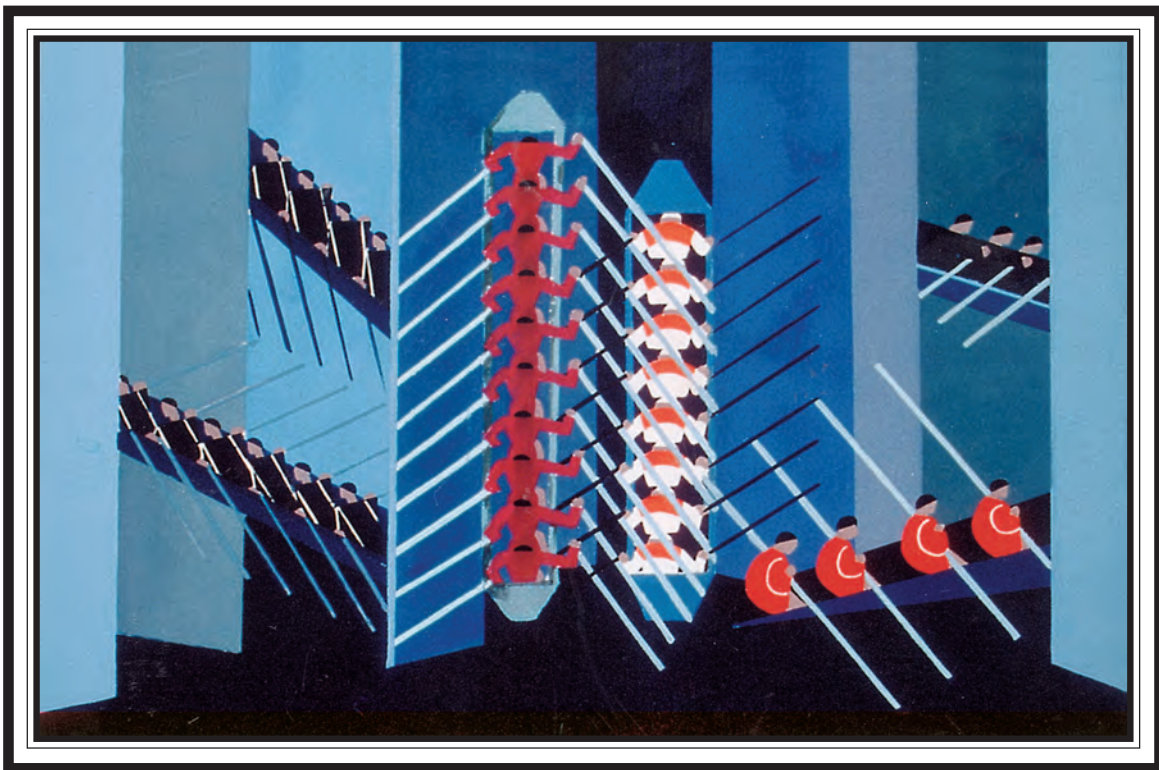
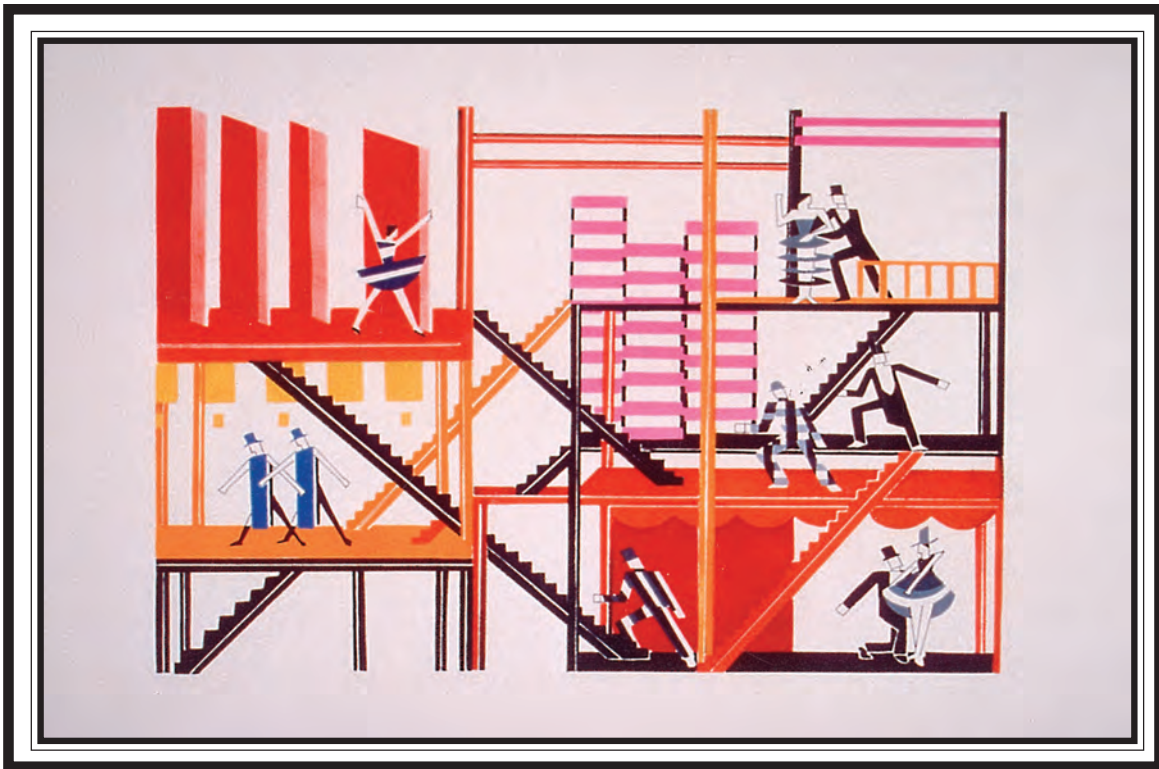
anthology publication of *Making it in Canada: Ukrainian Women's Experience?*

We hope that the Culture and Entertainment was informative and that meeting some of our members in their lives as mothers and professionals was inspiring. Hopefully, the Organization section and Jayne Paluck's musings as outgoing National President convinced you of the importance of our work in UCWLC.

There will be more in the issues to come, especially through your contributions to Letters, Issues and Opinions, Calendar and Sea to Sea features.

Слава Ісусу Христу!

'Til the fall... Оксана



Проект оформлення вистави 20-ті роки. Папір, шовкографія. Серія цих шовкографій була видана в альбомі *Олександра Екстер, Театральні Декорації, Париж, 1930.*

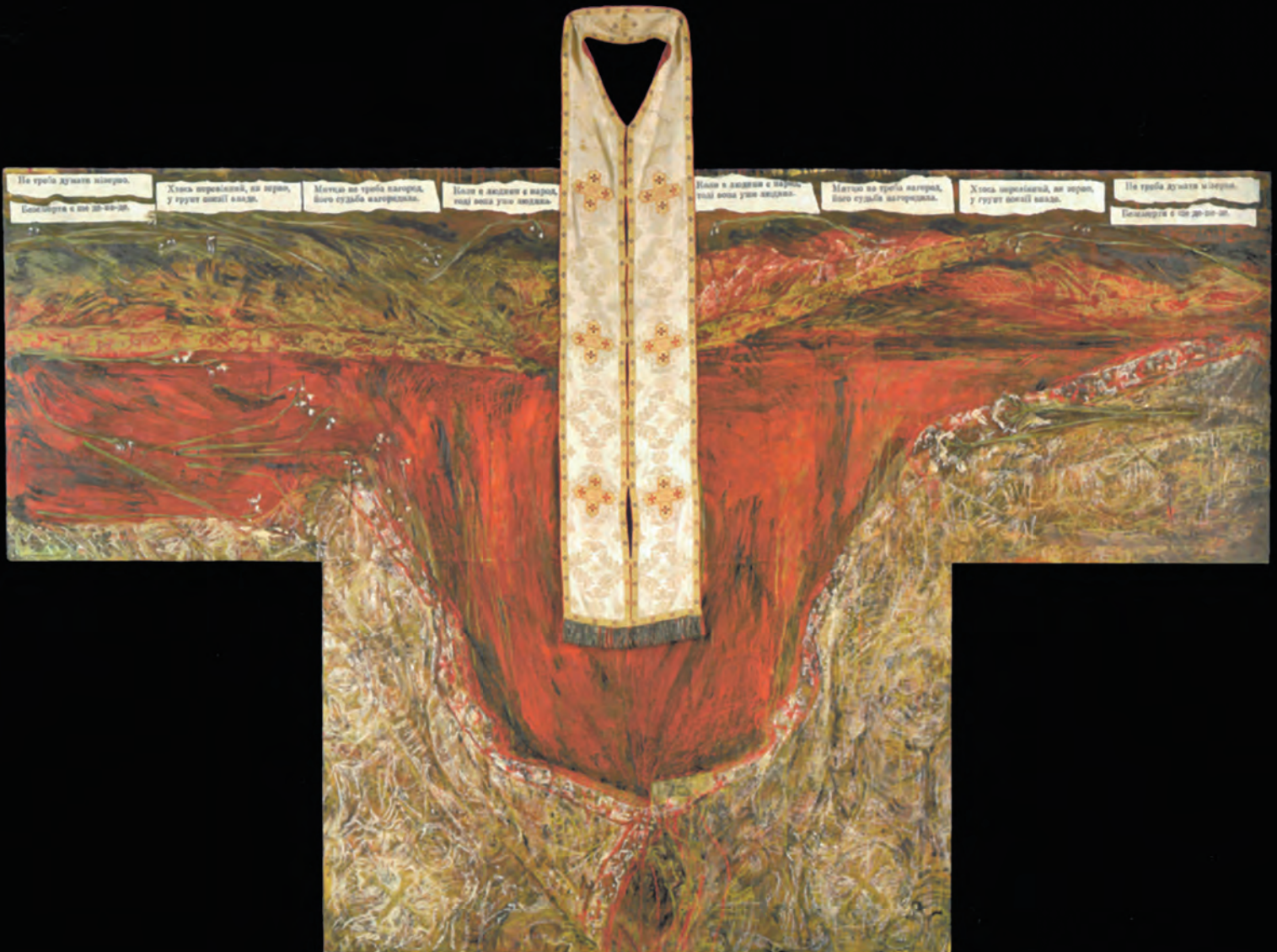
Set designs for theatre productions by Oleksandra Ekster from the 1920's. Silkscreen on paper, from *Teatralni Dekoratsiji, Oleksandra Ekster, Paris, 1930.*

ЛІТУРГІЯ 2000 LITURGY

(Divine Liturgy of St. John Chrysostom)

РОМАН ГУРКО

ROMAN HURKO



Скола Канторум
Святого Петра Апостола
Дж. Майкл Томпсон, Директор

The Schola Cantorum
of St. Peter The Apostle
J. Michael Thompson, Director